

سیرت نور خدا حضرت عیسیٰ

رب نور ہے۔ نور رب دا ہے۔ نور ازل کنوں ہے پیا۔ نور ازل کنوں رب دی ذات وچ شامل ہے۔ سب کجھ ہیں نور دے طفیل پیدا تھے۔ کوئی وی چیز ابھی کینی جیرھی اوندے طفیل پیدا نہ کیتی گئی ہووے۔ لہو نور، حقیقی زندگی دا سرچشمہ ہا۔ ہیں نور، مجسم تھی کے بنی نوع انسان کوں منور کر دتا۔

نور الہی مجسم تھی کے کجھ عرصے تئیں ایں دنیا وچ ساڈے نال رہ گیا۔ رب دے اوں ازلی حبیب دی عظمت اسماں اپنئیں اکھیں نال ڈٹھی۔ عرش بریں کنوں آوٹ والے اوں مظہر حق دے صدقے ساڈے اُتے رب دا بہوں وڈا فضل و کرم تھیا۔ حضرت عیسیٰ ازل کنوں رب دے حبیب ہن۔ انہیں دے سوا کیا کہیں کوں رب دا دیدار نصیب نہیں تھیا۔ اور حمٰن و رحیم رب دے بے حد قریب ہن ایں واسطے اُوہے ای مظہر کبریا ہن۔

نور مجسم نائب کبریا حضرت عیسیٰ دی ولادت باسعادت

نائب کبریا حضرت عیسیٰ دی ولادت دا واقعہ ایں طرح ہے: بی بی مریمؑ دا نکاح حضرت یوسفؑ نجار نال تھیا پیا ہا۔ ول ایں تھیا جو شادی تھیوٹ کنوں پہلے قدرتِ الہی نال بی بی مریمؑ حاملہ تھی گئی۔ حضرت یوسفؑ نجار ڈو جھتیں دا احساس کرن والے ہک نیک شخص ہن۔ جیرھے ویلے انہیں کوں ایں گالھ دا پتا لگاتاں انہیں بی بی مریمؑ کوں چھوڑ ڈیوٹ دا ارادہ کر گھدا، پر چپ چاپ طریقے نال کیوں جو او نہ چاہندے ہن جو لوک بی بی مریمؑ کوں خوار کرن۔ ایہے سوچاں سچیندیں سچیندیں انہیں دی اکھ لگ گئی۔ ول خواب وچ کیا پدین جو ہک فرشتہ آیا کھڑے۔ او اہدے: ”یوسف! آل داؤڈ! مریمؑ کوں حمل قدرتِ الہی نال تھے۔ اوندے نال شادی کرن کنوں نہ گھبرا! مریمؑ کوں پتر جاوسی اتے توں اونداناں ’عیسیٰ‘ یعنی ’اللہ سنیں بچاؤن والا ہے‘ رکھیں کیوں جو او اپٹے لوکیں واسطے بخشش دا وسیلہ بٹسی۔“

ایہ واقعہ ایں واسطے تھیاتاں جو اللہ سنیں دی او گالھ پوری تھیوے جیرھی حضرت اِشعیّا دے صحیفے وچ لکھی
لا تھی ہے: ”ہک بالغ کٹواری چھوہر، ہال دی ماء بٹ ویسی۔ اوں ہال دا لقب ہوسی ’عمانوایل‘ یعنی ’رَب ساڈے
نال ہے۔“

بَس ایں خواب دے بعد حضرت یوسف نجار اوویں کیتا جیویں انہیں کوں فرشتے دے ذریعے فرمانِ الہی یلیا ہا
یعنی بی بی مریم نال شادی کر گھدونے۔ پر اوں ویلے تئیں بی بی مریم کوں ہتھ نہ لایونے جے تئیں او ہال پیدا نہ تھی گیا۔
حضرت یوسف نجار اوں ہال دانان ”عیسیٰ“ رکھیا۔

لوک حضرت عیسیٰ کوں حضرت یوسف نجار دا پتر سمجھدے ہن۔ حضرت یوسف نجار دا شجرہ نسب ایہ
ہے: یوسف نجار دے والد دانان عالی ہا۔ عالی دے والد دانان متات ہا۔ متات دے والد دانان لیوی ہا۔ لیوی
دے والد دانان تلکی ہا۔ تلکی دے والد دانان ینا ہا۔ ینا دے والد دانان یوسف ہا۔ یوسف دے والد دانان متتیاہ ہا۔
متتیاہ دے والد دانان عاموس ہا۔ عاموس دے والد دانان ناحوم ہا۔ ناحوم دے والد دانان اسلیاہ ہا۔ اسلیاہ دے
والد دانان نوگا ہا۔ نوگا دے والد دانان ماعت ہا۔ ماعت دے والد دانان متتیاہ ہا۔ متتیاہ دے والد دانان سمیع ہا۔
سمیع دے والد دانان یوسخ ہا۔ یوسخ دے والد دانان یوداہ ہا۔ یوداہ دے والد دانان حٹان ہا۔ حٹان دے والد دا
نان رسیاہ ہا۔ رسیاہ دے والد دانان زربابل ہا۔ زربابل دے والد دانان سیالقی ایل ہا۔ سیالقی ایل دے والد دا
نان نیری ہا۔ نیری دے والد دانان تلکی ہا۔ تلکی دے والد دانان آدی ہا۔ آدی دے والد دانان قوسام ہا۔ قوسام
دے والد دانان ایلودام ہا۔ ایلودام دے والد دانان عیر ہا۔ عیر دے والد دانان یثوع ہا۔ یثوع دے والد دانان
الیعزر ہا۔ الیعزر دے والد دانان یوریم ہا۔ یوریم دے والد دانان متات ہا۔ متات دے والد دانان لیوی ہا۔ لیوی
دے والد دانان شمعون ہا۔ شمعون دے والد دانان یہودہ ہا۔ یہودہ دے والد دانان یوسف ہا۔ یوسف دے والد دا
نان یونام ہا۔ یونام دے والد دانان ایلیمیم ہا۔ ایلیمیم دے والد دانان میلہاہ ہا۔ میلہاہ دے والد دانان مناہ ہا۔
مناہ دے والد دانان نتاہ ہا۔ نتاہ دے والد دانان حضرت نائٹن ہا۔ حضرت نائٹن دے والد دانان حضرت داؤد ہا۔
حضرت داؤد دے والد دانان حضرت یسٰی ہا۔ حضرت یسٰی دے والد دانان حضرت عبیدہ ہا۔ حضرت عبیدہ دے والد دا
نان حضرت معز ہا۔ حضرت معز دے والد دانان حضرت سلمون ہا۔ حضرت سلمون دے والد دانان حضرت نحسون

ہا۔ حضرت نحسون دے والد دانان حضرت عمینداب ہا۔ حضرت عمینداب دے والد دانان حضرت ادین ہا۔
 حضرت ادین دے والد دانان حضرت ارنی ہا۔ حضرت ارنی دے والد دانان حضرت حصرون ہا۔ حضرت حصرون
 دے والد دانان حضرت فارض ہا۔ حضرت فارض دے والد دانان حضرت یہودہ ہا۔ حضرت یہودہ دے والد دانان
 حضرت یعقوب ہا۔ حضرت یعقوب دے والد دانان حضرت اسحاق ہا۔ حضرت اسحاق دے والد دانان حضرت ابراہیم
 ہا۔ حضرت ابراہیم دے والد دانان حضرت تارح ہا۔ حضرت تارح دے والد دانان حضرت نحور ہا۔ حضرت نحور
 دے والد دانان حضرت سروج ہا۔ حضرت سروج دے والد دانان حضرت رعو ہا۔ حضرت رعو دے والد دانان
 حضرت فلج ہا۔ حضرت فلج دے والد دانان حضرت عابر ہا۔ حضرت عابر دے والد دانان حضرت صالح ہا۔ حضرت
 صالح دے والد دانان حضرت قینان ہا۔ حضرت قینان دے والد دانان حضرت ارفکشد ہا۔ حضرت ارفکشد دے والد
 دانان حضرت سام ہا۔ حضرت سام دے والد دانان حضرت نوح ہا۔ حضرت نوح دے والد دانان حضرت لمک
 ہا۔ حضرت لمک دے والد دانان حضرت مٹو شلخ ہا۔ حضرت مٹو شلخ دے والد دانان حضرت ادریس ہا۔ حضرت
 ادریس دے والد دانان حضرت یارد ہا۔ حضرت یارد دے والد دانان حضرت مہلائیل ہا۔ حضرت مہلائیل دے والد
 دانان حضرت قینان ہا۔ حضرت قینان دے والد دانان حضرت انوش ہا۔ حضرت انوش دے والد دانان حضرت
 شیث ہا۔ حضرت شیث دے والد دانان حضرت آدم ہا۔ حضرت آدم کوں رب العزت اپنی قدرت نال پیدا کیتا ہا۔
 حضرت عیسیٰ دی ولادت باسعادت دے بعد انہیں دی جان کوں اوویں خطرہ لاحق تھی گیا جیویں حضرت
 موسیٰ دی ولادت دے بعد تھیا ہا۔

حضرت عیسیٰ دی ولادت ہیرودیس اعظم بادشاہ دے دور وچ یہودیہ علاقے دے شہر بیت اللحم وچ تھئی۔
 آپ دی ولادت دے کجھ عرصے بعد دور دراز دے کہیں مشرقی ملک وچوں کجھ نجومی یروشلم شہر وچ آکے لوکیں کوں
 پچھن لگ پئے: ”کجھ عرصہ پہلے پیدا تھیون والا او ہال کتھاں ہے جیرھا وڈا تھی کے یہودین دا بادشاہ بٹسی؟ اسناں
 اپنے ملک کوں ہک اہجا تارا ابھریا ہویا ڈٹھے جیں کوں اوں ہال دی ہیں علاقے وچ ولادت دی بشارت ملی ہے۔
 اٹھاں اسناں ہونڈی قدم بوسی واسطے آئے ہیں۔“ ایہ گالھ پورے یروشلم وچ بہوں جلدی کھنڈ گئی۔ جیرھے ویلے ایہ
 خبر ہیرودیس بادشاہ دے کئیں پہنچی تاں او ڈاڈھا پریشان تھی گیا۔ اُتھو دے لوک وی ایہ سوچ سوچ کے پریشان

تھیوٹ لگ پئے جو پتائیں ہٹ کیا بندے؟ یہودیئیں دے سارے وڈے مذہبی رہنماویں اتے علمائے دین گوں بادشاہ اپنے کو لھ سڈوا گھدا اتے انہیں کٹوں پچھیس: ”انبیاء دین پیشگوئیں دے مطابق نائبِ کبریا کیرھی جاہ تے پیدا تھیوٹے؟“

انہیں اکھیا: ”بیٹ اللحم شہر وچ جیرھا ہیں یہودیہ دے علاقے وچ ہے کیوں جو ایندے بارے حضرت میکاہ دے صحیفے وچ لکھیا لاتھے:

’چھوٹے جہیں شہر بیٹ اللحم دے رہن والیو! یہودیہ دے علاقے وچ بیٹ اللحم وڈا اہم شہر ہے۔ اتھاؤں ہک پیشوا پیدا تھیوٹے، جیں میڈی چٹی ہوئی قوم بنی اسرائیل گوں میڈے رستے تے چلاوٹے۔“

ایہ سٹ کے ہیرودیس بادشاہ انہیں نجومیئیں گوں خفیہ طور تے آپ دو سڈوا گھدا اتے انہیں کٹوں تفصیل نال پچھیس: ”اوتارا کڈاں ڈٹھا ہاوے؟“ ایں ملاقات دے دوران آخر اوکوں اوس تارے دے ظاہر تھیوٹ دے وقت دا پتا لگ گیا۔ ول بادشاہ انہیں گوں اکھیا: ”تساں بیٹ اللحم شہر وچ اتے اوس ہال گوں گولوا! جیرھے ویلے اوکوں گول گھنو، تاں میکوں آن ڈسا ہے تاں جو میں وی اوندی قدم بوسی ونج کراں۔“

ایں گفتگو دے بعد نجومی بیٹ اللحم دو روانہ تھی پئے اتے ہوں تارے گوں ولا ڈٹھوئے جیرھا پہلے اپنے ٹلک وچ ڈٹھا ہانے۔ او ہوں تارے دے پاسے رُودے ہوئے بیٹ اللحم شہر دی اوس جاہ تے آگے جتھاں او ہال ہا۔ ایہ ڈیکھ کے انہیں دے دل خوشی نال بھرچ گے۔

نجومی اوس گھر دے اندر لنگھ گے۔ اٹھاں اوس ہال اتے اوندی ماء بی بی مریم گوں ڈٹھوئے تاں جھک کے ہال دی قدم بوسی کیتوئے اتے اپٹیاں سوغاتاں سونا، لبان اتے عطر کڈھ کے اوس ہال دی خدمت وچ پیش کیتوئے۔

ایندے بعد یروشلم ونج کے بادشاہ گوں ڈساوٹ دی بجائے او نجومی پے رستے کٹوں اپنے ٹلک دو روانہ تھی گے کیوں جو خواب وچ انہیں گوں لیویں کرن دی ہدایت ملی ہئی۔

نَجْوَمِیں دے و نَجَّج دے بعد حضرت یوسف نِچار خواب وِچ ڈُٹھا جو ہک فرشتہ آیا کھڑے۔ او اہدے:

”یوسف! اٹھی! ہال اتے اوندی ماء کون نال گھن کے مصر دو لگا و نَجَّج! اتے اوں ویلے تئیں اُتھائیں رہ و نَجَّج جے تئیں تیکوں واپس آوٹ دانہ ڈسایا و نَجَّج، کیوں جو ہیرودیس بادشاہ ایں ہال کون مار گھٹن چاہندے۔“

حضرت یوسف نِچار دی اگھ کھل گئی۔ اچاں رات ہئی۔ او اُٹھے، ہال اتے اوندی ماء کون نال گھن کے رات ای رات مصر دو روانہ تھی پئے۔ ول او اوں ویلے تئیں مصر وِچ رہ گئے جے تئیں ہیرودیس بادشاہ مرنہ گیا۔

ایہ سب کجھ ایں واسطے تھی تاں جو رب دی او گالھ پوری تھیوے جیر ہی حضرت ہو سبغ دے صحیفے وِچ لکھی لا تھی ہے: ”۔۔۔ میں اپنے حبیب کون مصر کٹوں واپس سڈوایا۔“

جیرھے ویلے ہیرودیس بادشاہ کون ایں گالھ دایقین تھی گیا جو نَجْوَمِیں میکوں دھوکا ڈے گین، تاں اوندے تن بدن وِچ بھا لگ گئی۔ ول اوں اپنے سپاہنیں کون ایہ حکم ڈے کے بھیجیا: ”تساں و نَجَّج کے یث اللحم شہر اتے اوندے آسے پاسے دے علاقے وِچ او سارے نرینہ ہال مار گھٹو جیرھے ڈو سال دے یا ایں کٹوں گھٹ ہوون۔“ اوں ڈو سالیں دی شرط ایں واسطے رکھی ہئی کیوں جو نَجْوَمِیں کٹوں جیرھا کجھ اوکوں پتا لگا ہا اوندے مطابق اوں ہال دے تارے کون ظاہر تھے ہونیں ڈو سال تھیوٹ والے ہن۔

معصوم ہالیں دا ایہ جیرھا قتل عام تھی ایںدے بارے وِچ پہلے کٹوں حضرت ارمیا دے صحیفے وِچ ایہ پیش کوئی لکھی لا تھی ہئی: ”رامہ شہر وِچ دھاڑ پٹاڑ ہے۔ بنی اسرائیل دی ڈاڈی بی بی راجیلہ اپنی قوم دے ہالیں کون وڈی روندی ہے۔ او روندیں روندیں بس تئیں کریندی کیوں جو اوندی قوم دے ہال ماریے گئے ہن۔“

جڈاں ہیرودیس بادشاہ مر گیا، تاں حضرت یوسف نِچار مصر وِچ ہک خواب ڈُٹھا جو ہک فرشتہ آیا کھڑے۔ او اہدے: ”یوسف! اٹھی! ہال اتے اوندی ماء کون نال گھن کے بنی اسرائیل دے ملک وِچ ول و نَجَّج کیوں جو ہال کون جیرھے مارن چاہندے ہن او آپ مر گئے ہن۔“

حضرت یوسف نِچار دی اگھ کھل گئی۔ او اُٹھے، ہال اتے اوندی ماء کون نال گھن کے بنی اسرائیل دے ملک دو روانہ تھی پئے۔ رستے وِچ جیرھے ویلے حضرت یوسف نِچار کون پتا لگا جو اَرخلاؤس اپنے پُتو ہیرودیس دی جاہ تے یہودیہ علاقے دا بادشاہ بن گئے، تاں اٹھاں و نَجَّج کٹوں انہیں کون ڈر لگن پئے گیا۔ ول او ہک بے خواب وِچ اللہ

سینیں دی طرفوں ہدایت پا کے یہودیہ دے علاقے دو و نچن دی بجائے جلیل دے علاقے دو لگے گئے اتے اٹھو دے
 ہک شہر ناصرت وچ رہن لگ پئے۔
 ایہ سب کجھ ایس واسطے تھیاتاں جو او گالھ پوری تھیوے جیرھی صحائف الانبیاء وچ لکھی لا تھی ہے: ”لوک
 اوکوں ناصرت والا آکھس۔“

حضرت عیسیٰ دے نائب کیریا ہووٹن دا ثبوت

رب العزت دے منصوبے دے مطابق حضرت عیسیٰ کئوں پہلے حضرت یحییٰ تبلیغ شروع کیتی۔
 چنچاں بھلا عرصہ گزر گیا۔ حضرت یحییٰ یہودیہ علاقے دے بریابان وچ تشریف گھن گئے اتے اٹھاں جمع
 تھیوٹن والے لوکیں کوں ایہ تبلیغ کرن شروع کیتونے: ”لوک! سچے دل نال توبہ استغفار کرو اتے رب دے پاسے رجوع
 گھن آؤ! کیوں جو رب دی حاکمیت اعلیٰ قائم کرن واسطے نائب کیریا جلدی تہاڈے اُتے ظاہر تھیوٹن والا ہے۔“
 حضرت یحییٰ دے بارے حضرت اِشعیّا دے صحیفے وچ لکھیا لا تھے: ”بریابان وچ کوئی زور زور نال وڈا
 اہدے: آقا دے آوٹن واسطے رستہ تیار کرو یعنی اوں رستے دیاں اُچیاں جھکیاں جاہیں برابر کر ڈیو و جتھوں اوں
 گزرے۔“

حضرت یحییٰ، اُٹھ دی جت دا بنیا ہویا لباس پاتی رہندے ہن اتے کرتے چم دی ودھری پدھیندے ہن۔
 بریابان وچ خوراک واسطے مکڑیں اتے ماکھی تے گزارہ کیتی رہ ویندے ہن۔

یروشلم شہر، یہودیہ صوبے دے باقی سارے علاقے اتے دریائے اُردن دے آسے پاسے دے ہوں سارے
 لوک بریابان وچ حضرت یحییٰ دی تبلیغ سُنن واسطے اندے رہ ویندے ہن۔ لوک انہیں دے کولھ آکے اپنے گناہیں
 دا اعتراف کریںدے ہن اتے توبہ تائب تھیندے ہن۔ ول حضرت یحییٰ انہیں کوں رنگِ الہی وچ رنگن واسطے
 دریائے اُردن وچ ٹپے ڈیندے ہن۔

پر جیرھے ویلے حضرت یحییٰ ایہ ڈٹھا جو فریسی فرقے اتے صدوقی فرقے دے ہوں سارے لوک انہیں دے
 کولھ ٹپے گھٹن واسطے آوٹن پئے گئے ہن، تاں انہیں کوں آکھونے: ”اونے شیطان دے پیروکارو! تہاگوں کیں آکھنے جو

صرف بُئی گھٹن نال تُسناں غضبِ الہی کئوں بچ ویسو؟ پہلے ایجے کم تاں کر کے ڈکھاؤ جنہیں کئوں ثابت تھیوے جو تُسناں تہر دلوں توبہ تائب تھی گے ہوئے۔ اپنے دلیں وچوں ایہ آس کڈھ سٹو جو اسّاں تاں حضرت ابراہیمؑ دی آل اولاد ہیں، لہذا او ضرور ساڈی شفاعت کریسن۔ تُہاگوں ایس گالھ دا پتا ہووٹا چاہیدا ہے جو رب چاہے تاں انہیں پتھریں کئوں وی انہیں دے وارث پیدا کر سگدے۔ عدالتِ الہی دا کہاڑا ہن درختیں دی پاڑتے لاتھے۔ جیرھاوی درخت پھل نہیں چیندا، اُوگوں کپ گھتیا ویسی اتے بٹھی وچ ساڑ دُٹا ویسی۔ میں تاں تُہاگوں محض رنگِ الہی وچ رنگن دی خاطر پاٹی وچ بُئی ڈینداں جیندا مطلب ہوندے جو تُسناں توبہ تائب تھی گے ہوئے۔ پر ہن او ہستی آون والی ہے جیں نیک لوکیں کوں قدرتِ الہی وچ رنگ چھوڑنے اتے بد لوکیں کوں قہرِ الہی دی بھا وچ ساڑ دُیوئے۔ اوند اربہ بہوں وڈا ہے۔ میں تاں اوندی جتنی جوڑن دے لائق وی گے نہیں۔ جیویں تُسناں دائیں کوں صاف کرن واسطے چھچھ نال چھنڈ کیندو، گند کڈھ سیئندو اتے داٹے سانجھ کے رکھ دیندو، اویں او ہستی، نیک اتے بد لوکیں کوں علیحدہ علیحدہ کریسی۔ بد لوکیں کوں کڈا ہیں نہ و سمن والی جہنم دی بھا وچ سٹ گھتسی اتے نیک لوکیں کوں سنبھال کے جنت وچ اپنے کو لھ پلھسی۔“

جیرھا کجھ حضرت عیسیٰ دے بارے وچ حضرت یحییٰ اکھیا ایندی تصدیق خود رب العزت کیتی۔
 ایس واقعے دے کجھ عرصے بعد حضرت عیسیٰ جلیل دے علاقے کئوں حضرت یحییٰ دے ہتھوں رنگِ الہی والی بُئی گھٹن واسطے دریائے اردن دے کنارے تشریف گھن گے۔ حضرت یحییٰ جھجکدیں ہوئیں عرض کیتی: ”میکوں تاں خود تُہاڈے ہتھوں ایہ بُئی گھٹنی چاہیدی ہے اتے تُسناں میڈے کو لھ آگے وے؟“
 حضرت عیسیٰ فرمایا: ”ہن تاں ایویں ای تھیوٹن ڈے کیوں جو رضائے الہی دی خاطر سب کجھ پورا کرن ضروری ہے۔“

آخر کار حضرت یحییٰ گالھ من کے بُئی ڈے پٹی۔ بُئی گھن کے حضرت عیسیٰ پاٹی کئوں باہر جو نکلے، تاں عالم کشف وچ آگے۔ انہیں ڈٹھا جو اسمان کئوں یک کبوتر آ کے انہیں دے سرتے بہہ گے اتے انہیں کوں قدرتِ الہی نال نانہ کبریا مقرر کیتا ویندا پئے۔ ایندے نال ای عرش معلیٰ کئوں ایہ اواز آئی: ”ایہ میڈی محبوب ترین ہستی ہے۔ ایس کئوں میں ڈاڈھا خوش ہاں۔“

رَبُّ الْعِزَّتِ دے خاص بندیں نال ہمیشہ ایویں تھیندا آئے جو شیطان انہیں گوں ورغلاؤن دی کوشش کریندے۔ حضرت عیسیٰ نال وی ایویں تھیا۔

قدرتِ الہی نال حضرت عیسیٰ بریابان وچ پہنچ گئے تاں جو اٹھاں انہیں دی شیطان دے ذریعے آزمائش تھیوے۔ اٹھاں انہیں فاقہ کیتا۔ مسلسل چالیہہ ڈیہہ تئیں کجھ نہ کھا دھا۔ آخر انہیں گوں ڈاڈھے زور دی بکھ لگی۔ پس موقعے تے شیطان انہیں گوں ازماؤن دی خاطر آگیا اتے اکھن لگا: ”تُناں تاں جیبِ خدا ہوے۔ حکم ڈیوو! ایہ پتھر روٹیاں بٹ وئجن۔“

حضرت عیسیٰ فرمایا: ”کلامِ الہی وچ لکھیا لاتھے: ’انسان دی زندگی صرف کھاؤن پیوؤن نال قائم نئیں رہ ویندی، اللہ دے فرمان گوں پورا کرن وی ضروری ہے۔“

ول شیطان، حضرت عیسیٰ گوں مُقدَّس شہرِ یروشلم وچ بیٹ المقدس دی چھت دے سارنیں کنوٹ اُتلے چھجے تے گھن گیا اتے اکھیس: ”تُناں تاں جیبِ خدا ہوے۔ اٹھوں تلے پتہ مار ڈیوو! تہا گوں کجھ نہ تھیس کیوں جو کلامِ الہی وچ لکھیا لاتھے:

’اللہ تیڈی حفاظت واسطے فرشتیں گوں حکم ڈیسی، او تیکوں اپٹے ہتھیں تے جھل گھنسن، تاں جو تیکوں زمین تے پتھریں نال کوئی سٹ نہ لگے۔“

ول شیطان، حضرت عیسیٰ گوں پک ہوں اُپے پہاڑ تے گھن گیا اتے انہیں گوں دُنیا جہان دے بادشاہیں دی شان و شوکت دکھائیس۔ ول اکھن لگا: ”ایہ سب کجھ میں تہا گوں ڈے ڈیساں، جے تُناں میگوں سجدہ کرو تاں!“

حضرت عیسیٰ فرمایا: ”دفع تھی وئج اٹھو! شیطاناں! کلامِ الہی وچ لکھیا لاتھے: ’اللہ سنیں دی عبادت کرو اتے سجدہ صرف ہو گوں کرو۔“

ول شیطان اپٹے مقصد وچ ناکام تھی کے اٹھو لگا گیا اتے فرشتے آ کے حضرت عیسیٰ دی خدمت کرن لگ پئے۔

بنی نوعِ انسان دا پہلا نمائندہ تاں ایس امتحان وچ فیل تھی گیا ہا، پر آخری نمائندہ ایس امتحان وچ کامیاب و کامران رہ گئے۔

حضرت عیسیٰ دی رسالت

حضرت عیسیٰ تبلیغ دین دے نال نال بھرپور انداز وچ خدمتِ خلق وی کریندے رہ گئے۔

حضرت عیسیٰ، جلیل دے سارے علاقے دا دورہ کریندے رہ گئے۔ اُتھاں یہودی دین عبادت گاہیں وچ وڄ کے رب دی حاکمیت اعلیٰ قائم تھیون دی تبلیغ کریندے ہن۔ ایندے ثبوت دے طور تے ہر قسم دے بیماریاں کوں شفا بخشیندے ہن۔ جلیل علاقے دی سرحد کوں پار ہر پاسے حضرت عیسیٰ ہوں مشہور تھی گئے۔ ایں واسطے سوریہ یعنی ملکِ شام دے رہن والے وی ایجے لوکیں کوں جنہیں کوں جن بھوت ہن یا لو لھ لنگڑے ہن یا مرگی والے ہن یا کوئی وی پی بیماری ہئی، گھن کے حضرت عیسیٰ دے کو لھ آؤن لگ پئے تاں جو آپ انہیں کوں شفا ڈیون۔ ہر جاہ کوں ٹولیں دی صورت وچ آپ دے کو لھ ہوں زیادہ لوک آؤن پئے گئے یعنی جلیل دے علاقے کوں، دکنلس یعنی ڈاہ شہریں دی ریاست کوں، یروشلم شہر اتے یہودیہ دے باقی سارے علاقے کوں اتے دریائے اردن دے مشرقی پاسے کوں۔

حضرت عیسیٰ دی رسالت خطبتیں اتے معجزیں دا حسین امتزاج ہئی۔ انہیں اپنی رسالت دے آغاز وچ ہک شہرہ آفاق خطبہ ارشاد فرمایا۔

تھیا ایں جو ہک ڈینہہ ہوں زیادہ لوک حضرت عیسیٰ دے کو لھ کٹھے تھی گئے۔ آپ پہاڑی تے چڑھ پٹھے تاں جو لوکیں دی نسبت حواری انہیں دے زیادہ نزدیک آوئجن۔ ول حواری آپ دے آسے پاسے کٹھے تھی گئے۔ ایندے بعد حضرت عیسیٰ لوکیں کوں اتے خصوصاً حواریں کوں ایہ خطبہ ڈیون شروع کیتا۔

”بختاؤر ہن او لوک! جنہیں کوں ایہ احساس ہے جو او روحانی طور تے خالی ہتھ ہن۔ ایجے لوکیں کوں اللہ

سنیں جنت وچ جاہ ڈیسی۔

بختاؤر ہن او لوک! جیرھے ڈکھیں دے ماریے ہن۔ ایجے لوکیں کوں اللہ سنیں، اطمینان اتے خوشی عطا

کریسی۔

بختاور ہن او لوک! جیرھے پنہیں گوں اپنے آپ کئوں بہتر سمجھدن۔ ایجے لوکیں گوں اللہ سنیں زمین دین
نعمتیں دامالک بیسی۔

بختاور ہن او لوک! جنہیں دی سارنیں کئوں وڈی خواہش ایہ ہے جو رضائے الہی گوں پورا کرن۔ انہیں دی
ایہ خواہش اللہ سنیں پوری کر ڈیسی۔

بختاور ہن او لوک! جیرھے رحمیل ہن۔ اللہ سنیں وی انہیں تے رحم کریسی۔
بختاور ہن او لوک! جنہیں دے دل پاک ہن۔ ایجے لوک جنت وچ جلوہ خداوندی دیکھسن۔
بختاور ہن او لوک! جیرھے صلح صفائی کراؤن واسطے دل و جان نال کوشش کریئدن۔ اورب دے پیارے
لوک سڈیسن۔ بختاور ہن او لوک! جیرھے رب دے رستے تے چلن دی وجہ کئوں ڈگھ تکلیفاں برداشت کریئدن،
ایجے لوکیں گوں اللہ سنیں جنت وچ جاہ ڈیسی۔“
ایندے بعد حضرت عیسیٰ اپنے حواریں دو مونہہ کر کے فرمایا:

”بختاور ہوئے تئساں! جیرھے ویلے میڈی وجہ کئوں لوک تہاگوں لکن طعن کرن، ڈگھ تکلیفاں ڈیون اتے ہر
طرح دیاں بریاں گالھیں تہاڈے بارے وچ ناحق کرن، تاں خوش تھوہے، بلکہ جشن مناہے کیوں جو اللہ سنیں
تہاگوں ایندا بہوں وڈا اجر ڈیسی اتے یاد رکھو! ہن تئیں جیرھے نبی تھی گزرن انہیں نال وی لوکیں لہو سلوک کیتا
ہا۔“

لوٹ اتے نور والی مثال

ول حضرت عیسیٰ فرمایا: ”دُنیا تے تئساں لوٹ وانگوں ہوئے۔ جے لوٹ وچ مزہ نہ رہ ونجے، تاں او کیرھے کم دا
ہے؟ ول تاں اوگوں باہر بھکا سٹیا ویسی اتے او لوکیں دے پیریں وچ پیا لتریسی۔

تئساں دُنیا تے نور وانگوں ہوئے، اوں شہر وانگوں ہوئے جیرھا پہاڑ دے اُتے آباد ہووے۔ جیویں اوندی روشنی
رات دے ویلے ہر کہیں گوں رستہ دکھیندی ہے، اوویں تئساں وی لوکیں واسطے ضرور ہدایت دا وسیلہ بٹو۔ ڈیوا پال
کے لکا کوئی نئیں رکھیندا، بلکہ ایجی جاہ تے رکھیا ویندے جتھوں سارے گھر والئیں گوں روشنی پہنچے۔ ایویں تہاڈی

صداقت دی روشنی وی ہر کہیں تئیں پہنچے تاں جو لوک تہاڈے چنگے کہیں گوں ڈیکھ کے رَبُّ العرش دی حمد و ثنا کرن۔“

توراة شریف اتے صحائف الانبیاء دا حقیقی مقصد

ایندے بعد حضرت عیسیٰ سارے لوکیں گوں مخاطب کریندے ہوئیں فرمایا:

”ایہ نہ سمجھو جو میں توراة شریف یا صحائف الانبیاء گوں منسوخ کرن آیاں، بلکہ میں تاں انہیں دے حقیقی مقصد گوں پورا کرن آیاں۔ یاد رکھو! جیرھے ویلے تئیں اسمان اتے زمین ہن پئے، اُوں ویلے تئیں انہیں مقدس کتابیں داہک وی حرف یا نقطہ منسوخ نہ تھیسے، بلکہ سارے دے سارے کلامِ الہی دا مقصد پورا تھی کے رہیسی۔ لہذا جیرھا شخص شریعت وچوں کہیں چھوٹے کٹوں چھوٹے حکم گوں وی غیر اہم سمجھ کے اوندے اُتے عمل نہ کرے، اتے دُوجھنیں گوں آکھے ’ایندے اُتے عمل کرن ضروری کینی‘، تاں بارگاہِ الہی وچ وی ایہجے شخص گوں غیر اہم سمجھیا ویسی۔ ایندے برخلاف، جیرھا شخص شریعت دے ہر حکم گوں اہم سمجھ کے اوندے اُتے عمل کرے اتے دُوجھنیں گوں وی اوندے اُتے عمل کرن دا آکھے، تاں بارگاہِ الہی وچ وی ایہجے شخص گوں اہم سمجھیا ویسی۔ ہیں واسطے میں اعلان کرینداں! جے تئیں اللہ سینیں دی رضا پوری کرن وچ علمائے دین اتے فریسی فرقے دے علماء کٹوں اگوں تے نہ وڈھئے، تاں جنت وچ داخل نہ تھی سگسو۔“

ناجائز غصہ نہ کرو!

ول حضرت عیسیٰ فرمایا: ”تئیں سُنیا ہویا ہے جو تہاڈے ڈاڈتیں پرڈاڈتیں گوں آکھیا گیا ہا: ’خون نہ کراہے!‘ جیرھا خون کریسی اوندے اُتے ضرور عدالت وچ مقدمہ چلایا ویسی۔ ایندا مطلب تئیں ایہ کڈھئے جو عدالت وچ مقدمہ صرف اوندے اُتے چلایا وئج سگدے اتے صرف اُوکوں سزا ڈتی وئج سگدی ہے جیرھا قتل کرے۔ پر میں تہاگوں ایہ اہداں! جیرھا وی کہیں نال غصہ کریسی، رب اُوکوں ضرور سزا ڈیسی۔ جیرھا کہیں گوں گالھ مندا کڈھے، او شرعی عدالت دی سزا دا مستحق تھیسے۔ جیرھا کہیں گوں ”احمق“ آکھے، او جہنم دی بھا وچ سرن دا سزاوار تھیسے۔“

لہذا جے کوئی بارگاہِ الہی وچ قربانی پیا پیش کریںدا ہووے اتے اوکوں اچانک یاد آونجے جو کہیں کوں میں کنوں کوئی شکایت ہے، تاں قربانی دے جانور کوں اوویں دا اوویں اُتھائیں چھوڑ ڈیوے۔ پہلے ونج کے اوں بندے کوں مناوے، ول آکے قربانی کرے۔ جے کہیں دے خلاف کوئی شخص مقدمہ کر ڈیوے تاں جتنی جلدی تھی سگے مدعی نال صلح صفائی کر گھدی ونجے۔ ایہ نہ تھیوے جو منصف سزاہول ڈیوے اتے تئساں قید تھی ونجے۔ یاد رکھو! ول جے تئیں تئساں اپنے اتے لگن والے جُرماتے دی پائی پائی ادا نہ کر ڈیسو، او تئیں کوئی وی تہا کوں جیل کنوں باہر نہ آون ڈیسی۔“

نیّت صاف رکھو!

ول حضرت عیسیٰ فرمایا: ”تئساں سُنیا ہویا ہے جو تہاڈے ڈاڈئیں پر ڈاڈئیں کوں اکھیا گیا ہا: ’کہیں نال مکالا نہ ملا ہے۔‘ پر ہن میں تہا کوں ایہ اہداں: جیرہا کہیں عورت کوں بُری نگاہ نال پُکھے، اوں اپنے دل وچ اوندے نال مکالا مل گھدے۔ جے تہاڈی اکھ تہا کوں گمراہی دا رستہ دکھاوے تاں اوکوں کڈھ کے بھکا مارو، بھاویں او تہاڈی سچی اکھ ای کیوں نہ ہووے۔ چنڳاں کیا ہے؟ پک اکھ ضائع تھی ونجے پر تئساں بچ ونجے؟ یا پک اکھ دی وجہ کنوں تئساں پورے دے پورے جہنم وچ سٹ ڈتے ونجے؟ لیویں، جے تہاڈا ہتھ گمراہی والے پاسے ودھے تاں اوکوں کپ کے بھکا مارو! بھاویں او تہاڈا سچا ہتھ ای کیوں نہ ہووے۔ چنڳاں کیا ہے؟ پک ہتھ ضائع تھی ونجے پر تئساں بچ ونجے؟ یا پک ہتھ دی وجہ کنوں تئساں پورے دے پورے جہنم وچ سٹ ڈتے ونجے؟“

طلاق نہ ڈیو!

ول حضرت عیسیٰ فرمایا: ”ایہ وی اکھیا گیا ہا: ’جیرہا شخص ذال کوں طلاق ڈیوے، او اوکوں طلاق نامہ وی لکھ ڈیوے۔‘ پر ہن میں تہا کوں ایہ اہداں جے کہیں دی ذال بدکردار نہ ہووے، ول وی اوندے پے اوکوں طلاق ڈے ڈیوے، تاں پے اپنی ذال کوں بدکردار ظاہر کریںدے۔ ایہی عورت نال جیرہا شخص شادی کریںدے، او وی بدکردار ظاہر تھیندے۔“

قُسمان نہ چاتیاں کرو!

ول حضرت عیسیٰ فرمایا: ”تُساں ایہ وی سُنیا ہویا ہے جو تہاڈے ڈاڈیاں پر ڈاڈیاں کُوں آکھیا گیا ہا: ’جھوٹی قُسم نہ چَو اے! جیرہا وی اللہ دی قُسم چاوے، اُوکوں پورا کرے۔‘ پر ہُن میں تہا کُوں ایہ اہداں: قُسم بالکل چاوو ای نہ، بھاویں اسمان دی قُسم ہووے، کیوں جو اتے اللہ دا عرش ہے؛ بھاویں زمین دی قُسم ہووے، کیوں جو ایہ تے اللہ دا فرش ہے؛ بھاویں یروشلم دی قُسم ہووے، کیوں جو ایہ تے اللہ بادشاہ دا خاص شہر ہے۔ سِر دی قُسم وی نہ چَو اے، کیوں جو تہاڈے وچ تاں ہک وال کُوں وی ہمیشہ واسطے چٹا یا کالا کرٹ دی طاقت کینی۔ لہذا تہاڈے واسطے بہتر ایہ ہے جو جیرہے ویلے ”ہا“ آکھن دی ضرورت ہووے، تاں صرف ”ہا“ آکھو اتے جیرہے ویلے ”نہ“ آکھن دی ضرورت ہووے تاں صرف ”نہ“ آکھو۔ بس ایہا عادت بنا گھنؤ کیوں جو ایں کُنوں زیادہ آکھن دی مَت شیطان لَیندے۔“

بدلہ نہ گھنؤ!

ول حضرت عیسیٰ فرمایا: ”تُساں ایہ وی سُنیا ہویا ہے: ’اُکھ دے بدلے اُکھ اتے ڈنڈ دے بدلے ڈنڈ۔‘ یعنی جتنا نُقصان کوئی تہا کُوں پہنچاوے، اُوکوں اتنا نُقصان پہنچاوٹ دا تہا کُوں قانونی حق حاصل ہے۔ پر ہُن میں تہا کُوں ایہ اہداں: بُرائی دا جواب بُرائی نال نہ ڈوا ہے، بلکہ جے کوئی تہا ڈی ہک گلّھ تے چاٹ مارے، تاں ڈو جھی وی اُونڈے اُگھوں پیش کر ڈوا ہے! جے کوئی تہا ڈے اُتے مقدمہ کر ڈیوے اتے عدالت تہا ڈے اُتے جُرمانہ لا ڈیوے۔ تہاڈے کولھ جُرمانہ ادا کرٹ واسطے کجھ وی نہ ہووے۔ عدالت حُکم ڈیوے، ایندی قیض نیلام کر کے جُرمانہ ادا کیتا ونجے! تاں قیض دے نال شال وی لہا کے ڈے ڈیو! جے کوئی فوجی اپنا سامان تہا کُوں چَو ا کے ونگار وچ ہک میل تیں گھن و نچن چاہے، تاں تُساں ایں کم واسطے ڈو میل تیں خوشی نال تیار رہ و نچا ہے! جے کوئی اُدھار منگے، تاں اُوں کُنوں موئہ نہ مڑا ہے، ضرور ڈوا ہے اتے ڈوا ہے وی بطور قرض حسنہ۔“

دُشمنیں گوں عزیز رکھو!

ول حضرت عیسیٰ فرمایا: ”تھاگوں اکھیاں تاں ایہ گیا ہا جو دوستیں گوں عزیز رکھو، ایذا مطلب تئیں آپ ایہ کڈھئے چا جو دُشمنیں نال نفرت رکھو! پر ہُن میں تھاکوں ایہ اہداں: اپنے دُشمنیں گوں وی عزیز رکھو اتے جیرھے لوک تھاکوں ڈکھ تکلیفاں ڈیندن، انہیں واسطے دُعا منگدے رہوتاں جو تئیں ربُّ العرش دے خاص لوک بن و نچو کیوں جو اوتاں سمجھ دی روشنی چنگنیں اتے لنگنیں دُہائیں گوں بخشیندے، نیک ہوون یا بد، بارش دُہائیں تے وسیندے۔ جے تئیں صرف اُنھائیں گوں عزیز رکھیندے وے جیرھے تھاکوں عزیز رکھیندن تاں ول تھاکوں اجرکت دایلیسی؟ ایہ تاں گمراہ لوک وی کریئدن۔ جے تئیں صرف اپنے لوکیں دی عزت کریئدے وے، تاں ایہ کیرھی وڈی گالھ ہے؟ ایہ تاں گمراہ لوک وی کریئدن۔ لہذا جیویں ربُّ العرش بنی نوعِ انسان نال حُسن سلوک وچ کمال کر ڈیندے اوویں تئیں وی دُوجھنیں دے نال حُسن سلوک وچ کمال کر ڈیو!“

صدقہ، خیرات دُیوؤں دا صحیح طریقہ

ول حضرت عیسیٰ فرمایا: ”یاد رکھو! تھاپڑے نیک کم لوکیں دے ڈکھاوے واسطے نہ ہوون۔ جے ایویں ہویا، تاں ربُّ العرش کئوں تھاکوں انہیں دا کوئی اجر کینا یلیسی۔ لہذا جیرھے ویلے تئیں کہیں ضرورت مند دی ضرورت پوری کرو یا خیرات دُیو، تاں اُوندا دُھنڈورا نہ پٹو کیوں جو ایہجے کم عبادت گاہیں یا گلیں وچ مُنافق لوک کریئدن تاں جو لوک انہیں دی تعریف کرن۔ ایہجے لوکیں دا اجر بس لہو کجھ ہے جیرھا انہیں گوں لوکیں کئوں تعریف دی صورت وچ مل ویندے۔ صدقہ، خیرات دُیندے ویلے ہمیشہ ایں گالھ دا خاص خیال رکھو جو سچا ہتھ دُیوے تاں کھپے گوں خبر وی نہ تھیوے۔ ایں گالھ دا کہیں گوں وی پتا نہ لگے۔ پر عالمُ الغیب تاں سب کجھ چاندے اتے اجر وی ہوں دُیوئے۔“

دُعا منگل دا صحیح طریقہ

ول حضرت عیسیٰ فرمایا: ”جیرھے ویلے تئیں دُعا منگوتاں مُنافقین وانگوں نہ کرو! اوتاں عبادت گاہیں اتے بازاریں دے چوک وچ کھڑکے ایں واسطے دُعائیں منگل پسند کریئدن، تاں جو لوک انہیں گوں ڈیکھن اتے انہیں دی

تعریف کرن۔ یقین منو! جو اہجے لوکیں کوں ہیں تعریف دے سوا بیا کوئی اجر کینا یلسی۔ جیرھے ویلے دُعا منگو تاں کہیں کلھی جاہ تے یا اپنے کہیں کرے وچ دروازہ بند کر کے منگو تاں جو تہاڈا پورا پورا دھیان ربُّ العرش دے پاسے ہووے اتے اجر وی ہوں ڈیوٹے۔ انہیں لوکیں وانگوں دُعا نہ منگو جیرھے ربُّ کئوں دُور ہن۔ او تاں فضول قسم دین رتھیں رتھیں ناں لمبیاں لمبیاں دعائیں ایہ سوچ کے منگدن جو ہیں طریقے ناں انہیں دی سٹی ویسی۔ تئیں انہیں وانگوں نہ بٹاہے۔ یقین منو! جیویں پٹو اپنے ہالیں ناں پیار کریںدے اتے انہیں دین ضرورتیں دا خیال رکھیںدے، اوویں ربُّ تہاڈے منگل کئوں وی پہلے ایہ چاندے جو تہاگوں کیرھی کیرھی چیز دی ضرورت ہے۔ لہذا تئیں ایں طرح دُعا منگی کرو!

‘میڈا رحمن و رحیم ربا! عرش معلیٰ تے رہن والا،

ساگوں توفیق عطا فرما جو اسناں تیڈی حمد و ثنا کروں!

اپنی زندگی وچ تیکوں ہمیشہ پہلا درجہ ڈیوے!

تیڈی حاکمیتِ اعلیٰ قائم تھیوے!

زمین تے وی تیڈی رضا اوویں پوری تھیوے

جیویں اسمان تے تھیندی ہے!

اج دے واسطے ساگوں رزق عطا فرما!

ساڈے قصور معاف فرما

اتے ساگوں وی دُوجھنیں دے قصور معاف کرن دی توفیق عطا فرما!

ساگوں ہر اوکھے امتحان وچ ثابت قدم رکھ!

ہر طرح دی بُرائی کئوں بچا کے رکھ!

جے تئیں دُوجھنیں دے قصور معاف کر ڈیسو، تاں ربُّ العرش وی تہاڈے قصور معاف کر ڈیسی۔ جے تئیں

دُوجھنیں دے قصور معاف نہ کیتے، تاں ربُّ العرش وی تہاڈے قصور معاف کینا کریسی۔“

روزہ رکھن دا صحیح طریقہ

ول حضرت عیسیٰ فرمایا: ”جیرھے ویلے روزہ رکھو، تاں مُنافِقیں وانگوں شکل نہ بٹائی ودے رہو! او تاں ایں واسطے مونہہ لڑکائی ودے رہندن تاں جو لوکیں کوں پتا لگے جو او روزے دار ہن۔ یقین منو! ایجے لوکیں دا اجر لیہو کجھ ہے جیرھا انہیں کوں لوکیں کئوں تعریف دی صورت وچ مل ویندے۔ تئیں جیرھے ویلے روزہ رکھو، تاں ہتھ مونہہ دھو وو! کنگھی شنگھی ڈیوو! بٹ جڑ کے رہو تاں جو تہاڈا چہرہ تروتازہ نظر آوے! ایں طرح نہیں لوکیں کوں پتا نہ لگسی جو تئیں روزے دار ہوے۔ عالم الغیب تاں سب کجھ جائدے اتے اجر وی ہوں ڈیوئے۔“

آخرت دا سامان جمع کرو!

ول حضرت عیسیٰ فرمایا: ”اپنے واسطے ایں فانی جہان تے مال جمع نہ کرو کیوں جو اُتھاں مال کوں کیرا لگ سگدے، زنگ لگ سگدے اتے چوری وی تھی سگدے۔ اپنا مال اُتھاں جمع کرو جتھاں تئیں ہمیشہ تئیں رہتے یعنی اگلے جہان تے، کیوں جو اُتھاں نہ کیرا لگدے، نہ زنگ اتے نہ چوری تھیوئے دا خطرہ ہوندے۔ جتھاں انسان دا مال جمع ہوندے، اوند ا دھیان وی اڈا ہن رہ ویندے۔“

لہذا جے تئیں سخی دل ہوے تاں ایہ خوبی تہاڈی پوری شخصیت کوں نور ہدایت نال منور کر ڈیسی۔ پر جے تئیں لالچی دل والے ہوے تاں ایہ خامی تہاڈی پوری شخصیت کوں گمراہی دے اندھارے وچ غرق کر ڈیسی۔ لہذا خبر ارہ ونج ہے! ایہ نہ تھیوے جو نور کئوں نکل کے اندھارے وچ داخل تھی ونجے!

اللہ ستیں تے بھروسہ رکھو!

ول حضرت عیسیٰ فرمایا: ”کے ویلے دُومالکیں دی خدمت نہیں تھی سگدی۔ ایجا کم کرن والا ہک دے نال وفاداری کریسی اتے بے نال غداری۔ لہذا ایہ نہیں تھی سگدا جو کوئی شخص دھن دولت اتے اللہ ستیں پُنائیں نال پیار کریںدا رہ وئے۔ ہیں واسطے میں تہا کوں اہداں جو ضرورتیں دی فکر وچ نہ گھلدے رہ گے کرو مثلاً: کھاؤں پیوؤں اتے پاؤں کیتے کڈو اوسی اتے کیویں اوسی؟ ضرورتاں زیادہ اہم ہن یا زندگی؟ کچھی پرندیں کوں پکھو! کیا او کھیتی باڑی

کریئین؟ یا داٹے جمع کر رکھیندن؟ رَبُّ العرش انہیں کون وی تاں رِزق ڈیندے! کیا تُساں اپنے رَبُّ کون پچھی پرندیں کٹوں وی گھٹ پیارے ہوئے؟ بھایوں کوئی جتنی وی فکر پیا کرے، کیا او اپنی زندگی دا ہک وی پل ودھا سگدے؟ اتے کپڑیں دے بارے وچ کیوں فکر کریئدے ہوئے؟ جٹکل وچ تھے ہوئے پھلیں دے بوٹیں کون ڈیکھو! او کیوں پھلدن پھلدن؟ نہ او محنت مُشَقَّت کریئدن، نہ کھڈی تے کپڑاؤئدن۔ ایندے باوجود وی سلیمان جہیں وڈی شان و شوکت والے بادشاہ انہیں جہیں سوہنی پوشاک کڈاہیں نہ پاتی ہئی۔ گھاہوٹے جیرھے چنڈ پھاڑیں وچ سک سڑویندن، انہیں کون رَبُّ ابھی سوہنی پوشاک پویندے، تاں اے کم اعتقادو! تھاکوں نہ پویسی؟ لہذا ضروریاتِ زندگی دے بارے وچ فکر مند نہ رہ وچا ہے جو کھاؤ پیوٹ اتے پاؤں دیاں چیزاں کڈو اوسن اتے کیوں اوسن؟ انہیں چیزیں دی جستجو وچ تاں او گمراہ لوک رہ ویندن جنہیں دا اللہ سنیں تے بھروسا نہیں ہوندا۔ کیا رَبُّ العرش کون پتا کینی جو تھاکوں کیرھی کیرھی شے دی ضرورت ہے؟ جے پہلے تُساں رَبُّ دی رضا کون پورا کرو تاں رَبُّ تھاپاں ساریاں ضرورتاں پوریاں کریسی۔ آؤں والے کل واسطے اچ فکر مند نہ پئے تھیو و کیوں جو ایں طرح تُساں اپنے واسطے پریشانیاں ودھیندے ہوئے؟ کل نال کل ڈٹھا ویسی، اچ واسطے اچ دیاں پریشانیاں کافی ہن۔“

کہیں دے عیب نہ کڈھو!

ول حضرت عیسیٰ فرمایا: ”کہیں دے عیب نہ کڈھو تاں جو رَبُّ وی تھاپڈے عیبیں تے پردہ پاتی رہے۔ جے تُساں بہیں دے عیب کڈھیسو، تاں رَبُّ وی تھاپڈے عیب کڈھیسو۔ جیرھا سلوک تُساں بہیں نال کریسو، رَبُّ وی تھاپڈے نال اوہو سلوک کریسی۔ تُساں دُوجھے دی اکھ دا ککھ تاں تاڑ گھندے وے، پر اپنی اکھ دا شہتیر تھاکوں کیوں نہیں نظر انداز؟ جیرھے شخص دی اپنی اکھ وچ شہتیر کھڑا ہووے، او دُوجھے کون کیرھے مونہہ نال اکھ سگدے جو تیڈی اکھ وچ ککھ کھڑے تھیا، آئیں کڈھ ڈیواں۔ اوئے منافقا! پہلے اپنی اکھ وچوں تاں شہتیر کڈھ، ول دُوجھے دی اکھ وچوں وی ککھ چٹکی طرح تے ڈیکھ بھال کے کڈھ سبکس۔ پاک شے کتیں دے اگو نہ سٹو! ایہ نہ تھیوے جو او ول کے تھاکوں پٹن اتے موتیں جہیں قیمتی شے سُوَریں دے اگو نہ سٹو! ایہ نہ تھیوے جو او انہیں کون پیریں بیٹھ لتاڑ گھٹن۔“

گلیں دے رہو!

حضرت عیسیٰ مزید فرمایا: ”جیرہا کوئی شے منگدا رہ ویئدے، اوکوں او شے آخر ڈے پٹی ویئدی ہے۔ جیرہا کوئی شے پُلیئدا رہ ویئدے، او اوکوں آخر گول گھندے۔ جیرہا شخص دروازہ کھرکیندا رہ ویئدے، اوئدے واسطے آخر دروازہ کھول پٹتا ویئدے۔ لہذا میں تہاؤں ایہ اہداں: تہاں رب دے دَر تے سوالی بنے رہ و نچو، تاں رب تہاڈے واسطے اپنی رحمت دے دروازے کھول ڈیسی۔ تہاں سچی نیّت نال رب گوں پُلیئدے رہ و نچو، تاں رب تہاؤں ضرور مل ویسی۔ تہاں اپنیں ضرورتیں واسطے رب کئوں منگو۔ او تہاڈیاں ضرورتاں پُوریاں کر ڈیسی۔“

کوئی ابجا پٹو ڈٹھے وے جو اوند ا پتر تاں منگے روٹی اتے او پتر کوں پکڑا ڈیوے پتھر؟ یا پتر منگے محھی، اتے پٹو اؤکوں پکڑا ڈیوے نانگ؟ جے تْساں جہیں سَنگِ دل اتے گناہ گار انسان وی ایہ جائِ دِن جو اپنے پالیں کوں ہمیشہ چنگِ نِیں کئوں چنگیاں چیزاں ڈیوٹیاں ہن، تاں رب جہیں پیار کَرنِ والی ہستی اپنے دَر دے سوا لئیں کوں تْساں کئوں ودھ کے چنگیاں چیزاں نہ ڈیسی؟

جیویں تئساں چاہندے ہوں جو لوک تہاڈے نال چنگھاں سلوک کِرن، اوویں تئساں وی دُوجھیں نال چنگھاں سلوک کرو۔ ایہو توراۃ اتے صحائف الانبیاء دا نچوڑ ہونے۔“

جنت اے جہنم دے رستے

ول حضرت عیسیٰ فرمایا: ”ہمیشہ صداقت دے رستے تے چلن دی پوری کوشش کرو! بے شک ایہ رستہ اوکھا اتے تنگ ہے، پر گھن جنت دو ویندے۔ ایں رستے تے گھٹ لوک چلن۔ زیادہ تر لوک سوکھے اتے کھلے رستے تے چلن، پر او گھن جہنم دو ویندے۔“

جہنم دے ٹھیکیدار

ول حضرت عیسیٰ فرمایا: ”بَیَّوت دے جھوٹے دعویٰ اریں کُنوں ہوشیار رہو! کیوں جو اِہجے نہر تہاڈے کولہ بھیدیں دے رُوپ وچ اِنْدِن۔ اِہجے لوکیں کون تِناں اُنہیں دے گر توتیں کُنوں پہچان سگدے ہوئے۔ بھلا کڈ اہیں

لِکرتے وی انگوریا انجیر لگے؟ جہجا درخت ہوسی، اُجا پھل لگسی۔ چنڳاں پھل ہمیشہ چنڳے درخت تے لگدے۔ چنڳے درخت تے خراب پھل نہیں لگ سگدا اتے نہ خراب درخت تے چنڳاں پھل۔ جیرھے درخت تے چنڳاں پھل نہیں لگدا، آخر اُوکوں کپ کے بھا وچ سٹ ڏتا ویندے۔ تُساں انھائیں ڳالھیں دی بُنِیاد تے نبوت دے جھوٹے دعویٰ داریں کوں چنڳی طرح تے پہچان سگدے ہوتے۔“

نافرمان لوک

ول حضرت عیسیٰ فرمایا: ”میکوں صرف آقا! آقا! سڏن نال جنت وچ کوئی نہیں وڃ سگدا۔ جنت وچ صرف اُوہے لوک ویسن جیرھے رب دی رضا دے مطابق زندگی گزریندن۔ قیامت دے ڏہاڑے ہوں سارے لوک میکوں آکھسن: آقا! آقا! اساں تہ ڏے فرمان دی تبلیغ کریندن رہ گے ہیں۔ تیڏا واسطہ ڏے کے جن بھوت کڏھیندے رہ گے ہیں۔ تیڏی برکت نال کرشمے ڏکھیندے رہ گے ہیں۔“ اُوں ویلے میں انہیں کوں صاف صاف آکھ ڏیساں: ”میں تہا کوں چاڏا ای کینی۔ اوتے نافرمان لوک! دفع تھی وڃو!“

ایمان اتے عمل

ول حضرت عیسیٰ فرمایا: ”میڏیاں ڳالھیں سڏ کے جیرھا انہیں تے عمل کریندن، او اُوں دانا شخص وانگوں ہے جیرھا مضبوط بنیاد تے اپنا گھر ٻنڊندے۔ ول بھاریں ججے زور دا ینہہ پیا وسے، سیلاب آونجے اتے اندھاری پئی گھلے، اوند ا مکان نہیں ڏھنڊا کیوں جو اوندی بنیاد مضبوط ہوندي ہے۔ پر جیرھا شخص میڏیاں ڳالھیں سڏاتاں ہے، پر انہیں تے عمل نہیں کریندا، او اُوں نادان شخص وانگوں ہے جیرھا مضبوط بنیاد دے بغیر اپنا گھر ٻنڊندے۔ ول جیرھے ویلے زور دا ینہہ وسدے، سیلاب آویندے اتے اندھاری گھلدي ہے، تاں اوند ا سارے داسارا گھر ڌرتیں کر کے ڏھہ پوندے۔“

حضرت عیسیٰ ہوں وڏے وڏے معجزے ڏکھائے۔ کوڑھتیں کوں پاک صاف کرن کوں گھن کے مردیں کوں زندہ کرن تیں ہر طرح دے معجزے ڏکھائے۔

گوڑھتیں گوں پاک صاف کر ڈیوٹ

خُطبہ ڈیوٹ دے بعد حضرت عیسیٰ اُوں پہاڑی کُٹوں تلے لہہ آئے۔ ڈھیر سارے لوک اُنہیں دے نال تھی پئے۔ ہیں دوران حضرت عیسیٰ دے کولھ ہک کوڑھی آیا۔ اُنہیں دے قدیں وچ ڈھہہ کے التجا کیش: ”میڈے آقا! جے تَناں چاہوتاں ایں مُوزی مرض کُٹوں پُھٹکارا ڈے کے میکوں پاک صاف کر سگدے وے۔“

حضرت عیسیٰ شَفَقَت نال اپنا ہتھ اوندے سرتے رکھیا اتے فرمایوئے: ”میں وی لیہو چاہنداں جو تُوں ایں بیماری کُٹوں شفا یاب تھی و نچیں!“ تاں ہوں ویلے اُوں شخص دا کوٹھ ویندا رہ گیا اتے او بالکل پاک صاف تھی گیا۔ ول حضرت عیسیٰ اُوگوں فرمایا: ”ہن تُوں سدھا وڈے مذہبی رہنما دے کولھ بیٹ المقدس وچ لگا وچ اتے ایہ تصدیق کرا جو تُوں تندرست تھی کے پاک صاف تھی گیا ہئیں۔ ول او نذرانے پیش کریں جیرھے شریعتِ موسوی دے مطابق ایں بیماری کُٹوں پاک صاف تھیوٹ دے ثبوت واسطے پیش کیتے ویندن۔“

مُتدیتیں متدیتیں گوں ٹھیک کر ڈیوٹ

ایندے بعد حضرت عیسیٰ اُتھو روانہ تھی پئے اتے یہودی دے مقامی عبادت گاہ وچ تشریف گھن گئے۔ اُتھاں ہک سکے ہتھ والا آدمی وی بیٹھا ہا۔ فریسی فرقے دے علماء بدینتی نال حضرت عیسیٰ کُٹوں پُچھیا: ”کیا چھن چھن دے مُبارک ڈینہہ کہیں گوں شفا ڈیوٹ جائز ہے؟“ اُنہیں فرمایا: ”جے تہاڈی صرف ہک بھیڈ ہووے اتے او چھن چھن دے مُبارک ڈینہہ کھڈے وچ ڈھہہ پووے، تاں کیا تَناں اُوگوں نہ کڈھیسو؟ انسان دی قدرتاں بھیڈ کُٹوں ہوں زیادہ ہے۔ لہذا چھن چھن دے مُبارک ڈینہہ وی نیکی دا کم کرن جائز ہے۔“ ول اُوں آدمی گوں فرمایوئے: ”اپنا ہتھ میڈو ودھا!“ اُوں ہتھ جو ودھایا، تاں اوند ا ہتھ دُوجھے ہتھ وانگوں بالکل ٹھیک ٹھاک تھی گیا۔

فلج دے ماریں گوں اُٹھا کھڑا وٹ

کئی ڈیہاڑیں دے بعد حضرت عیسیٰ ولا کپرِ نخوم شہر وچ ول آئے اتے لوکیں کوں جلدی پتا لگ گیا جو ہن او اتھائیں موجود ہن۔ ول اتھاں اتنے ڈھیر سارے لوک جمع تھی گے جو ساری جاہ انہیں نال بھرتی گئی، ایہ تئیں جو اوں گھر دے دروازے دے سامنے باہرو وی جاہ گینا رہ گئی۔ حضرت عیسیٰ اتھاں تبلیغ پیٹھے کریندے ہن۔ ہن دوران فلج دے مارے ہک شخص کوں چار آدمی کھیس وچ ڈولی پا کے اتھاں گھن آئے۔ پر لوکیں دے رش دی وجہ کئوں اوکوں حضرت عیسیٰ دے کولہ نہ آن سکے، تاں چھت تے چڑھ گے اتے چھت کوں اوں جاہ کئوں پٹ کے منگھ کر ڈتوئے جتھاں تلے حضرت عیسیٰ پیٹھے ہن۔ ول اتھاں اوں فلج دے مارے شخص کوں ہوں کھیس سمیت لڑکا کے حضرت عیسیٰ دے اگو لہا ڈتوئے۔ چا آوٹ والیں دا اعتقاد ڈیکھ کے فلج دے مارے کوں حضرت عیسیٰ فرمایا: ”حوصلہ رکھ! گناہ تہڈے معاف تھی گے ہن۔“ اتھاں کجھ علمائے دین وی پیٹھے ہن۔ او دل وچ آکھن لگ پئے: ”ایہ شخص ابھی گالھ کیوں کریندے؟ ایہ آکھن تاں شرک ہے! گناہ گون معاف کر سگدے سوائے رب العزت دے؟“ حضرت عیسیٰ کوں پتا ہاپیا جو او کیا پئے سچیندن۔ ہن واسطے انہیں کوں فرمایوئے: ”بدگمان کیوں پئے تھیندے وے؟ تئیں ایہ ڈساؤ! زیادہ مشکل کم کیرھا ہے، فلج دے مارے کوں صرف ایہ اکھ ڈیوٹ جو تہڈے گناہ معاف تھی گے ہن، یا اوکوں اتھاں کھیس چوا کے گھر دو روانہ کر ڈیوٹ؟ ہن واسطے ہن تیں شہا کوں ایس گالھ دا ثبوت وی ڈے ڈینداں جو میں رہبر انسانیت کوں گناہ معاف کرن دا اختیار ہے پیا۔“ ول فلج دے مارے کوں فرمایوئے: ”میں تیکوں ادا پیاں، اٹھی! اپنا کھیس چا اتے گھر دو لگا ونج!“ او فوراً سارے لوکیں دے سامنے اٹھی کھڑا تھیا، اپنا کھیس چا کے اٹھو لگا گیا۔ ایہ ڈیکھ کے سارے لوکیں تے یست طاری تھی گئی۔ بے اختیار انہیں دے مونہو نکلیا: ”اللہ اکبر! کمال ہے! اتنا وڈا معجزہ تاں اسناں اج تئیں کینا ڈٹھا ہا!“

گنگے باتیں کوں ٹھیک کر ڈیوٹ

حضرت عیسیٰ طائر دے علاقے کئوں روانہ تھی کے صیدون شہر دے رستے کئوں جلیل والی جھیل دو اندیں ہوئیں ڈاہ شہریں دے علاقے وچ پہنچے۔ اتھاں کجھ لوک ہک ایج آدمی کوں حضرت عیسیٰ دے کولہ گھن آئے جیرھا گنگا باتا ہا۔ انہیں لوکیں حضرت عیسیٰ دی منت کیتی: ”مہربانی فرما کے ایس آدمی تے اپنا دست شفا رکھو!“ حضرت

عِسیٰ اُوں آدمی کُوں لوکیں کئوں ذرا دُور گھن گے، اپنیاں انگلیں اُوندیں کئیں وچ پاتونے۔ ول اپنی لب مُبارک اپنی انگل نال اُوندی زبان تے لایونے۔ ایندے بعد اسمان دے پاسے نگاہ کر کے ٹھڈا ساہ بھریونے اتے فرمایونے: ”اِفتح!“ یعنی ”کھل وُنجو!“ ہوں ویلے اُوں آدمی دے کن کھل گے، زبان ٹھیک تھی گئی اتے او صاف صاف بولن لگ پیا۔ حضرت عِسیٰ انہیں لوکیں کُوں تاکید کیتی: ”ایہ گالھ کہیں کُوں نہ ڈساہے!“ پر لوکیں کُوں جتنا منع کیتا ویندا ہا، او اتنا زیادہ ڈسیندے رہ ویندے ہن۔ لوک ایہ سُن کے ڈاڈھے حیران تھی ویندے ہن اتے اہدے ہن: ”او جو کجھ وی کریئدین چنڳاں کریئدین، ڈوریں کُوں سُنن اتے لگئیں کُوں بولن دی قوت بخشیندن۔“

اندھتیں دیاں اکھیں ٹھیک کر ڈیون

حضرت عِسیٰ حواریں دے نال بیت صیدا شہر وُنج پہنچے۔ اُتھاں کجھ لوک ہک اندھے کُوں حضرت عِسیٰ دے کولھ گھن آئے اتے مَنّت کریئدیں ہوئیں آکھیونے: ”مہربانی فرما کے ایندے اُتے اپنا دستِ شفا رکھو ہا!“ حضرت عِسیٰ اُوں اندھے دا ہتھ پکڑ کے اوکوں شہر کئوں باہر وُگھن گے۔ اپنی لب مُبارک اپنی انگل نال اُوندیں اکھیں تے لا کے دستِ شفا اُوندے اُتے رکھیونے۔ ول اُوں کئوں پچھیونے: ”کیا تیکوں کجھ نظر دا پئے؟“ تاں اُوں آدمی غور نال ڈیئیں ہوئیں آکھیا: ”میکوں لوک نظرتاں اندے پئے ہن، پر لگدے ایویں ہن جیویں درخت ودے رُودے ہوون۔“ حضرت عِسیٰ ولادستِ شفا اُوندے اکھیں تے رکھیا تاں اُوندیاں اکھیں ٹھیک تھی گیاں اتے او چنگی طرح تے پُکھن بھالن لگ پیا۔ ہر چیز اوکوں صاف صاف دِسن لگ پئی۔ ول حضرت عِسیٰ اوکوں فرمایا: ”توں ایس شہر وچ نہ وُنج، بلکہ سدھا اپنٹے گھر لگا وُنج!“

جن بھوت کڈھن

جھیل دے پار پہنچ کے جدریں دے علاقے وچ حضرت عِسیٰ ہک جاہ تے ویندے پئے ہن۔ رستے وچ گورستان وچوں دُو آدمی نکل کے آپ دے سامنے آگے۔ انہیں کُوں جن بھوت چمبڑے ہوئے ہن۔ او ایسے خطرناک ہن جو کوئی وی آدمی ایس رستے کئوں آون دی جرأت نہ کریئدا ہا۔ جیرھے ویلے انہیں حضرت عِسیٰ کُوں

ڈٹھا، تاں رووٹ پٹن لگ پئے اتے آکھیونے: ”جیبِ خدا! تئساں اٹھاں کیویں؟ کیا تئساں ساگوں قیامت دے ڈیہہ کنوں پہلے عذاب وِچ سیٹندو؟“

اُوں جاہ کنوں تھوڑے جہیں فاصلے تے سُوَریں داہک وڈا سارا اہڑ چڑا وڈا ہا۔ جنیں درخواست کیتی: ”جے تئساں ساگوں کڈھیندے وی ہوے، تاں ساگوں انہیں سُوَریں وِچ داخل تھیون ڈیووا!“ حضرت عیسیٰ فرمایا: ”اچھا! ونجوا!“ تاں او جن انہیں آدمیں وچوں نکل کے سُوَریں وِچ داخل تھی گے۔ ول او سُوَریں چوٹی کنوں درکدے ہوئے جھیل وِچ دھو وِچ تھے اتے اُتھائیں پڈ موندے، تاں سُوَریں کوں چراوٹن والے بھج کے شہر لگے گے اتے لوکیں کوں ایہ سارا واقعہ وِچ سنایونے۔

ایہ سن کے شہر دے ڈھیر سارے لوک حضرت عیسیٰ کوں پُچھن واسطے تڑپے۔ آپ دے کوہ آ کے درخواست کیتونے: ”قبلہ! تئساں ساڈے علاقے کنوں تشریف گھن ونجوا!“

مظاہرِ فطرت دے مُعجزے دُکھاوٹ

انہیں گالھیں دے بعد حضرت عیسیٰ اپنے حواریں دے نال کشتی وِچ تشریف گھن گے اتے جھیل دے پرلے کنارے دو روانہ تھی پئے۔ ویندیں ویندیں جھیل وِچ اچانک طوفان آگیا، ایہ تینیں جو پاٹی دیاں چھولیاں کشتی کنوں اُچیاں تھی گیاں، پر حضرت عیسیٰ کشتی وِچ سکون نال نندر کیتی پئے ہن۔ حواریں آ کے انہیں کوں جگایا اتے آکھن لگ پئے: ”آقا اٹھو! اسناں پڈ دے ہن۔ ساگوں بچاؤ!“ آقا فرمایا: ”کلمِ اعتقادو! گھبرا کیوں گے وے؟“ ول اُنھی کے طوفان کوں روک ڈتوئے اتے ماحول پُر سکون تھی گیا۔ حواری حیرت نال ہک بے کوں آکھن لگ پئے: ”کمال ہے! کبھی ہستی ہن ایہ؟ ہوا اتے پاٹی وی انہیں دے اختیار وِچ ہن۔“

رزق دے مُعجزے دُکھاوٹ

ہک موقع تے حضرت عیسیٰ بہوں سارے لوکیں کوں مُعجزانہ طور تے کھانا کھوایا۔ حضرت عیسیٰ حواریں کوں سڈ کے فرمایا: ”میکوں انہیں لوکیں تے ترس اندے کیوں جو ایہ ترانے ڈیہہ کنوں مسلسل میڈے نال اندے پین

اتے انہیں دے کولہ کھاؤں واسطے کچھ وی کینی۔ میں نہیں چاہندا جو انہیں گوں بنگھا روانہ کر چھوڑاں، ایہ نہ تھیوے جو اونکھ کٹوں نڈھال تھی کے رستے وچ ڈھٹے پئے ہوون۔“ حواریں عرض کیتی: ”اتنے ڈھیر سارے لوکیں کیتے ایں ویران جاہ تے کھاٹے دا انتظام اسان کٹھوں کر سگدے ہیں؟“ حضرت عیسیٰ پچھیا: ”تھاڈے کولہ کتنی روٹیاں ہن؟“ انہیں جواب ڏتا: ”ست روٹیاں اتے تھوڑیاں جہاں چھوٹیاں مچھیاں ہن۔“ تاں حضرت عیسیٰ لوکیں گوں حکم ڏتا: ”ہہ تھیو!“ ول حضرت عیسیٰ او ست روٹیاں اتے مچھیاں چا کے رب دا شکر ادا کیتا اتے ول انہیں دے ٹکڑے کر کے حواریں کو ڏیندے گے اتے حواری لوکیں وچ وٺڏیندے گے۔ سارے لوکیں رج کے کھاڏا۔ ول جیرھے ویلے حواریں بچے کچے ٹکڑے جمع کیتے، تاں ست ٹوکریاں بھر بیج گیاں حالانکہ کھاؤں والے لوک بہوں زیادہ ہن۔ عورتیں اتے بالیں کٹوں علاوہ صرف مردیں دی تعداد تقریباً چار ہزار ہئی۔

ایندے بعد حضرت عیسیٰ لوکیں گوں روانہ کر کے حواریں دے نال کشتی تے آپیٹھے اتے مجدان دے علاقے دو لڳے گے۔

ہک بے موقع تے حضرت عیسیٰ انہیں کٹوں وی زیادہ لوکیں گوں معجزانہ طور تے کھاٹا کھوایا۔ ہک دفعہ ایں تھیا جو بہوں سارے لوک حضرت عیسیٰ دے کولہ شفا پاؤں واسطے جمع تھی گے۔ انہیں گوں شفا ڏیندین اتے تبلیغ کریںدین کریندین شام تھیوڻ پئے گئی، تاں حواریں حضرت عیسیٰ دے کولہ آکے عرض کیتی: ”آقا! ایہ جاہ ویران ہے اتے شام وی تھیوڻ والی ہے۔ لوکیں گوں ہن رخصت فرماؤ ہاتاں جو آسے پاسے دین وسیتیں وچ وٺج کے اپنے کھاٹے دا بندوبست کر گھن!“

پر حضرت عیسیٰ فرمایا: ”انہیں دا کتھانیں وٺج ضروری کینی۔ تسان انہیں واسطے کھاٹے دا بندوبست کرو!“ حواری آکھن لڳ پئے: ”اسان! ساڈے کولہ تاں صرف پنج روٹیاں اتے ڏو مچھیاں ہن۔“ حضرت عیسیٰ فرمایا: ”جیرھا کچھ وی ہے، میڈے کولہ چا آؤ!“

حواریں او روٹیاں اتے بھنیاں ہوياں ڏو مچھیاں آپ دی خدمت وچ پیش کیتیاں۔ اُون جاہ تے کافی سارا گھاہا۔ ایں واسطے حضرت عیسیٰ لوکیں گوں فرمایا: ”گھاتے ہہ وٺجو سارے!“ ول او روٹیاں اتے مچھیاں چا کے اسمان دے پاسے نگاہ کیتونے اتے ایں رزق واسطے رب دا شکر ادا کیتونے۔ ول روٹیاں اتے مچھیاں دے ٹکڑے کر

کر کے حواریں کُوں ڈیندے گے اتے او لوکیں وچ وندیندے گے۔ سارے لوکیں رَج کے کھا دھا۔ ول وی جیرھے ویلے حواریں بچے کچے ٹکڑے جمع کیتے، تاں بارہاں ٹوکیاں بھریج گیاں، حالانکہ کھاؤں والے لوک ہوں زیادہ ہن۔ عورتیں اتے بالیں کُوں علاوہ صرف مردیں دی تعداد تقریباً پنج ہزار ہئی۔

حضرت عیسیٰ انہیں کُوں وی وڈے وڈے معجزے دکھائے، ایہ تک جو مردیں کُوں وی زندہ کر ڈتوئے۔

بارہ سال دی ہک پالڑی کُوں زندہ کر ڈیوٹ

جڈاں حضرت عیسیٰ کشتی تے واپس اُزلے کنارے تے آئے، تاں اٹھاں جھیل دے کنارے تے ڈھیر سارے لوک انہیں دے کولہ جمع تھی گے۔ اٹھائیں یہودیں دی مقامی عبادت گاہ داک مُتولی وی آگیا، جینداناں یائرس ہا۔ اُوں جو حضرت عیسیٰ کُوں ڈٹھا، تاں انہیں دے قدیں وچ ڈھہہ پیا۔ ول ہتھ ہدھ کے عرض کیش: ”میڈی پالڑی ڈاڈھی بیمار ہے، مرٹ تے ہے۔ مہربانی کر کے میڈے نال جُلو! اپنا شفا والا ہتھ اوندے اُتے رکھو تاں جو اونچ پووے، تندرست تھی ونجے۔“ حضرت عیسیٰ اوندے نال تھی پئے اتے اتنے ڈھیر سارے لوک وی نال لگے گے جو او حضرت عیسیٰ تے ڈھنڈے پندے پئے ہن۔ حضرت عیسیٰ اجاں لہو کجھ اہدے پئے ہن، اتنے وچ اُوں مُتولی دے گھر وکھ لوک اٹھائیں آ کے اُوکوں آکھن لگ پئے: ”شہاڈی دھی فُوت تھی گئی ہے۔ مُرشد کُوں ہن تکلیف نہ ڈیو!“ پر حضرت عیسیٰ ایہ گالھ سُنئی اُن سُنئی کریندیں ہوئیں اُوں مُتولی کُوں فرمایا: ”گھبرانہ! بس بھروسا رکھ!“ ول حضرت صفوان، حضرت یعقوب اتے حضرت یعقوب دے بھرا حضرت حنان اللہ دے علاوہ کہیں بے کُوں اپنے نال اگُوں تے نہ آؤں ڈتوئے۔ جیرھے ویلے حضرت عیسیٰ اُوں مُتولی دے گھر دے نزدیک پہنچے، تاں اٹھاں کہرام مچا پیا ہا۔ لوک زور زور نال روندے پیندے اتے وین پئے کریندے ہن۔ گھر وچ داخل تھی کے انہیں لوکیں کُوں فرمایوئے: ”کیوں پئے روندے پیندے وے؟ پالڑی مونی کینی۔ او تاں نندر ہے۔“ پر لوکیں ایں گالھ کُوں مذاق بنا گھدا۔ حضرت عیسیٰ سارے لوکیں کُوں اُتھو ہاہر کڈھوا چھوٹیا۔ ول آپ اُوں چھوہر دے پٹو ماء اتے اپنے نال والے حواریں دے کٹھے اندر اُوں کمرے وچ لنگھ گے جتھاں اُوں چھوہر دی میت لا تھی ہئی۔ حضرت عیسیٰ اُوں چھوہر دا ہتھ پکڑ کے فرمایا: ”طلیتا، قوم!“ ایندا مطلب ہے ”پالڑی، اٹھی!“ او بارہاں سال دی

چھوہر ہوں ویلے اٹھی کھڑی تھی اتے تڑن پھرٹ لگ پئی۔ ایہ ڈیکھ کے اوندے والدین دنگ رہ گے۔ حضرت عیسیٰ انہیں گوں سخت تاکید کیتی: ”اِس گالھ دا ذکر کہیں دے اگو نہ کراہے!“ ول فرمایوئے: ”پارٹی گوں کھاوٹ واسطے کجھ آن ڈیو!“

ہک نوجوان شخص گوں زندہ کر ڈیوٹ

ہک دفعہ حضرت عیسیٰ نائین نامی شہر دو گے۔ انہیں دے حواری اتے ہوں سارے بے لوک وی نال ہن۔ جڈاں او شہر دے پھاٹک تے پہنچے، تاں ہوں سارے شہر والے ہک جنازہ چا کے باہر پئے اندے ہن۔ او جنازہ ہک بیوہ دے پتر دا ہا، اُون بیوہ دا ایہو ہلو ہک پتر ہا۔ جیرھے ویلے آقا عیسیٰ اُون بیوہ گوں روٹا ہویا ڈٹھا، تاں انہیں گوں اوندے اُتے ترس آگیا۔ اُوگوں اکھیونے: ”نہ روا!“ ول حضرت عیسیٰ میت دے کولھ آ کے کفن گوں ہتھ لایا تاں جیرھے لوک جنازہ چاتی ودے ہن او رُک گے۔ ول حضرت عیسیٰ اُون میت گوں فرمایا: ”اے جوان! اٹھی!“ تاں او مُردہ ہوں ویلے زندہ تھی گیا، اٹھی بیٹھا اتے الاوٹ بولن لگ پیا۔ ول حضرت عیسیٰ اُون نوجوان گوں اوندی ماء دے سپرد کر ڈتا۔

ایہ ڈیکھ کے او سارے لوک دہل گے اتے رب دی حمد و ثنا کریندیں ہوئیں آکھن لگ پئے: ”رَبِّ الْعِزَّت اپنے لوکیں دی مدد کرن واسطے ساڈے وچ ہک وڈا نبی بھیجئے۔“ اِس معجزے دی خبر یہودیہ اتے اوندے آسے پاسے دے سارے علاقے وچ کھنڈ گئی۔

پنختہ عمر دے ہک مرد گوں زندہ کر ڈیوٹ

بیت عنیاہ دی سستی وچ ہک شخص رہندا ہا۔ اونداناں لعزہا۔ او بیمار تھی پیا۔ اوندیاں ڈو بھیٹیں ہن۔ ہک داناں مریم اتے پی دا مارتھا ہا۔ ایہ اوبا مریم ہے جیں بعد وچ عقیدت دا اظہار کرن واسطے قیمتی عطر آقا عیسیٰ دے پیریں تے ویٹ کے اپنٹے والیں نال اُکھیا۔ لعز دین بھیٹیں حضرت عیسیٰ دو اکھوا بھیجیا: ”آقا! تہاڈا پیارا دوست بیمار ہے۔“ جیرھے ویلے حضرت عیسیٰ ایہ سُنیا، تاں فرمایوئے: ”ایہ بیماری اُوگوں مارٹ واسطے نہیں تھی، بلکہ ایہ

رب دی قدرت اتے عظمت ظاہر کرن اتے حبیبِ خدا دی عزت و دھاؤن واسطے تھئی ہے۔ “حضرت عیسیٰ کوں لعزر، مریم اتے مارتھا بہوں عزیز ہن۔ ایہ سُن کے وی جو لعزر ڈاڈھا بیمار ہے حضرت عیسیٰ جتھاں ہن اُتھائیں دُؤ ڈینہہ بے وی ٹکے پئے رہ گئے۔ ایندے بعد حواریں کوں فرمایونے: ”آؤ! اسناں یہودیہ دے علاقے دو ول جُلُوں!“ حواریں عرض کیتی: ”مُرشد! ہُنے تاں اُتھو دے لوک تہا کوں سنگسار کرن والے ہن، ولا اُتھائیں و نچن چاہندے وے؟“ حضرت عیسیٰ فرمایا: ”ڈینہہ دے چارپہر روشنی رہ ویندی ہے۔ جیرھا روشنی دے ویلے تُو دے او ٹھڈا کھا کے ڈھہندا نئیں کیوں جو سب کجھ اُو کوں صاف صاف ڈسدا پیا ہوندے، پر جے کوئی رات دے ویلے تُو دے، تاں او ٹھڈا کھا کے ڈھہہ سگدے کیوں جو اندھارے وچ کجھ نئیں نظر دا۔“ ایندے بعد حضرت عیسیٰ فرمایا: ”ساڈا دوست لعزر نندر کر گے، یس اُو کوں جگاؤن ویندا پیاں۔“

ایہ سُن کے حواریں آکھیا: ”آقا! جے اُو کوں نندر آگئی ہے تاں ٹھیک تھی ویسی۔“ حواریں نندر دا مطلب ارام سمجھیا۔ حضرت عیسیٰ تاں لعزر دی موت دا ذکر پئے کریںدے ہن۔ ہیں خاطر حضرت عیسیٰ انہیں کوں صاف صاف ڈسایا: ”لعزر مَر گے۔ اُوں ویلے میڈا اُتھاں نہ ہوؤں تہاڈے واسطے بہتر ہے کیوں جو ہُن تہاڈا ایمان میڈے اُتے مزید پختہ تھی ویسی۔ آؤ! اسناں اوندو جُلُوں!“ ول حضرت توما یعنی ”جاڑا“ باقی حواریں کوں اکھن لگ پئے: ”آؤ! جُلُوں! تاں جو اسناں وی یہودیہ دے علاقے وچ اپنے مُرشد دے نال جُل مڑوں۔“

جیرھے ویلے حضرت عیسیٰ وستی بیت عنیاہ دے نزدیک و نچ پھنچے، تاں انہیں کوں پتا لگا جو لعزر کوں دفن کیتیں ہونیں چار ڈینہہ گزر گئے ہن۔ ایہ وستی یروشلیم کوں صرف دُو میل دے فاصلے تے ہئی۔ اُتھاں مریم اتے مارتھا کوں انہیں دے بھرا دی موت تے مکاں ڈیوٹن واسطے اُوں علاقے دے کافی سارے لوک آئے پٹھے ہن۔ مارتھا کوں جیرھے ویلے ایہ پتا لگا جو حضرت عیسیٰ اندے پئے ہن، تاں او انہیں دے استقبال واسطے گھرو اُٹھی کے باہر آگئی، پر مریم گھر بیٹھی رہ گئی۔ حضرت عیسیٰ دے کوہ پہنچ کے مارتھا انہیں کوں آکھیا: ”آقا! جے تُساں اُتھائیں ہوندے پئے، تاں میڈا بھرا نہ مردا! ہُن وی میکوں یقین ہے جو تُساں رب کوں جیرھا کجھ وی منگسو او تہاڈی دعا ضرور قبول کریسی۔“ حضرت عیسیٰ اُو کوں فرمایا: ”تہاڈا بھرا ولا زندہ تھی ویسی۔“ مارتھا آکھیا: ”بے شک او قیامت دے ڈینہہ ولا زندہ تھی ویسی۔“ حضرت عیسیٰ فرمایا: ”قیامت اتے حقیقی زندگی دا اختیار میڈے کوہ ہے۔ جیں

میڈے اُتے ایمان آندے، اوندے مرڻ نال اوندی زندگی ختم نہ تھی ویسی، بلکہ اوکوں دائمی طور تے حقیقی زندگی مل ویسی۔ ایں دُنیا وچ جیرھا وی میڈے اُتے ایمان رکھیندے، اوکوں دائمی موت ہرگز نہ اوسی۔ کیا توں ایں گالھ تے یقین کریندیں؟“ مارتھا آکھیا: ”بے شک! آقا! میڈا ایمان ہے جو اونائب کیریا حبیبِ خدا تئیں ای ہوے جنہیں دُنیا وچ آوٹا ہا۔“

مارتھا ایہو کجھ آکھ کے واپس گھر لگی گئی۔ اٹھاں مریم کوں سڈ کے ہو لے جہیں آکھیں: ”مرشد تشریف گھن آئے ہن اتے تیڈا پچھدے پئے ہن۔“ مریم ایہ سُن کے ہوں ویلے حضرت عیسیٰ دی خدمت وچ حاضر آن تھئی۔ حضرت عیسیٰ اچاں تئیں سستی وچ داخل کینا تھے ہن، بلکہ اٹھائیں ہن جٹھاں مارتھا انہیں دا استقبال وُجھ کیتا ہا۔ او لوک جیرھے مکاں ڈیوٹن گھر آئے پیٹھے ہن اٹھی کے مریم دے پچھو پچھو روانہ تھی پئے۔ وجہ ایہی ہئی جو انہیں جیرھے ویلے مریم کوں جلدی نال اٹھی کے باہر ویندا ہویا ڈٹھاتاں او سمجھئے جو مریم، بھرا دی قبر تے رووٹ ویندی پئی ہے۔ جیرھے ویلے مریم، حضرت عیسیٰ دے کولھ وُجھ پھنچی تاں انہیں دے قدیں وچ ڈھبھ کے آکھیں: ”آقا! جے تئیں اٹھاں ہوندے پئے تاں میڈا بھرانہ مردا!“ حضرت عیسیٰ جیرھے ویلے مریم اتے اوندے نال آئے ہوئے لوکیں کوں روندیں ہوئیں ڈٹھاتاں ٹھڈا ساہ بھریوئے۔ ول وڈے کرب نال پچھیوئے: ”لعزرا کوں کٹھاں دفنائے وے؟“ انہیں آکھیا: ”آؤ آقا! تہا کوں ڈکھلیندے ہیں جُل!“ حضرت عیسیٰ دین آکھیں وچوں ہنچھوں نکل آیاں۔ ایہ ڈیکھ کے اٹھاں موجود لوک ہک بے کوں آکھن لگ پئے: ”ڈیکھو! لعزرا انہیں کوں کتنا پیارا ہا۔“ پر کجھ آکھیا: ”ایہ شخص جیں اندھے کوں سچا کا کر ڈتے، اتنا نہیں کر سگیا جو لعزرا کوں مرڻ کئوں بچا گھنے ہا؟“

ول حضرت عیسیٰ آہیں بھریندے ہوئے لعزرا دی قبر تے آگے۔ او قبر ہک غار ہئی جیندے مونہہ تے ہک وڈا سارا پتھر دا پڑ لا تھا ہا۔ حضرت عیسیٰ فرمایا: ”ایں پڑ کوں ہٹاؤ!“ اتنے وچ لعزرا دی بھین مارتھا آکھیا: ”آقا! ایکوں دفنائیں ہوئیں چار ڈیہاڑے تھی گین۔ ہن تاں لاش وچ بدبو مچی پئی ہوسی۔“ حضرت عیسیٰ فرمایا: ”کیا میں تیکوں آکھیا نہ ہا جے توں ایمان رکھیندیں، تاں رب دی عظمت ڈیکھیں!“ بس اوں غار دے مونہہ کئوں پڑ ہٹایا گیا۔ ول حضرت عیسیٰ اسمان دے پاسے نگاہ کر کے فرمایا: ”میڈا رحمن و رحیم ربا! تیڈی ذات دا لکھ لکھ شکر ہے جو میں میڈی دُعا کوں قبول فرمائے۔ بے شک میکوں تاں پتا ہے پیا جو توں ہمیشہ میڈی دُعا کوں قبول فرمیدیں، پر میں انہیں لوکیں

دے واسطے پیا اہداں جیرھے میڈے آسے پاسے کھڑن، تاں جو انہیں گوں یقین آونجے جو تیں ای میکوں بھیجے۔“ ول حضرت عیسیٰ زور نال سبّ ماریا: ”لعزرا! باہر نکل آ!“ تاں لعزرا زندہ تھی کے قبر وچوں باہر نکل آیا۔ اوندے پورے بدن تے کفن اویس ولھیٹیا ہویا ہا اتے مونہہ تے رومال ویڑھیا ہویا ہا۔ حضرت عیسیٰ اٹھاں موجود لوکیں گوں فرمایا: ”ایندے کفن دیاں گنڈھیں کھول کے ایکوں آزاد کر ڈیو!“

بنی اسرائیل دے جیرھے لوک، مریم دے پچھو پچھو آئے ہن پے، انہیں وچوں ہوں سارے لعزرا گوں زندہ کر ڈیوٹا دا ایہ معجزہ ڈیکھ کے حضرت عیسیٰ تے ایمان گھن آئے۔ انہیں وچوں کجھ لوکیں واپس ونج کے فریسی فرقے دے علماء گوں حضرت عیسیٰ دے ایس معجزے دا سارا حال سُٹایا۔

حضرت عیسیٰ دا سُولی چڑھن

بے شک انہیں ہوں سارے لوکیں گوں زندہ کیتا، پر ہن او خود سُولی چڑھن والے ہن۔ پر ایہ گوئی اچانک واقعہ نہ ہا، بلکہ انہیں انتظامِ الہی دے مطابق بنی نوعِ انسان دی بخشش واسطے اپنی جان دی قربانی ڈے ڈتی۔ ایس واقعے دی اہمیت دا اندازہ اٹھو لایا ونج سگدے جو قدیم کتابیں وچ جتھاں حضرت عیسیٰ دے کلمات، حکایات اتے معجزات دا ذکر ہے، اٹھاں زیادہ تر تفصیل انہیں دے سُولی چڑھن کٹوں پہلے آخری کجھ ڈیہاڑیں دی ہے۔ ہن دوران انہیں تے یہودی دی شرعی عدالت اتے رومیں دی فوجی عدالت وچ مقدمہ چلایا گیا اتے سزائے موت سُٹا ڈتی گئی۔ ایس معاملے وچ حضرت عیسیٰ دے اپنے ہک خاص شخص دا اہم کردار ہا۔

ول بارہاں خاص حواریں وچوں ہک حواری جیندا ناں یہودہ قریتی ہا، وڈے یہودی مذہبی رہنماویں دے کوہ لگا گیا۔ انہیں گوں ونج آکھیس: ”جے میں عیسیٰ گوں پکڑوا ڈیواں، تاں تئساں میکوں کیا ڈیسو؟“ انہیں چاندی دے تیرہہ سکے گن کے اوکوں ڈے ڈتے۔ ہوں ویلے کٹوں او یہودہ ایس تاڑ وچ رہ گیا جو کیویں حضرت عیسیٰ گوں پکڑواوے۔ حضرت عیسیٰ چاہن ہا، تاں جان بچاؤن واسطے یروشلم کٹوں کہیں وی پاسے ونج سگدے ہن، پر انہیں رب دی رضا پوری کرن واسطے دلیری نال اپنی جان دا نذرانہ پیش کیتا۔

جیرھے ویلے قربانی والی عید دے خاص کھاٹے دا وقت تھی گیا، تاں حضرت عیسیٰ اپنے حواریں دے نال کھاٹا کھاوٹ واسطے بہہ تھے۔ حضرت عیسیٰ انہیں گوں فرمایا: ”میڈی وڈی آرزو ہئی جو ڈکھیں وات آوٹ کئوں پہلے ٹہاڈے کٹھے ایس قربانی والی عید دا کھاٹا کھاواں۔ میں ٹہاگوں ایہ وی ڈساڈیواں جو اج دے بعد میں ایس عید والا کھاٹا ولا نہ کھاؤساں، بلکہ اپنی جان قربان کر کے ایس عید دا حقیقی مقصد پورا کر ڈیساں۔ ول میں قرب الہی وچ جنتی کھاٹا ونج کھاؤساں۔“

ایندے بعد آقا عیسیٰ فرمایا: ”میڈی گالھ غور نال سُٹو! اج دے بعد میں ایہ آب انگور ولا نہ پیساں۔ ہن میں رب دی حاکمیت اعلیٰ قائم کر کے قرب الہی وچ جنتی آب انگور ونج پیساں۔“

ول حضرت عیسیٰ روٹی واسطے رب دا شکر ادا کیتا۔ روٹی دے ٹکڑے کر کے حواریں وچ ونڈا ڈتوئے اتے فرمایوئے: ”تُناں میڈے نال یک جہتی دا اظہار کرن کیتے ایہ کھاو! ایہ روٹی میڈے بدن دی مثال ہے۔ میڈا بدن ٹہاڈے واسطے قربان کیتا ونجٹ والا ہے۔“ کھاٹے دے بعد انہیں آب انگور دا ہک پیالہ چاتا۔ اوندے واسطے وی رب دا شکر ادا کیتوئے اتے حواریں گوں ڈیندیں ہوئیں فرمایوئے: ”میڈے نال یک جہتی دا اظہار کرن کیتے تُناں سارے ایندے وچوں گھٹ گھٹ پیو! ایہ آب انگور میڈے خون دی مثال ہے۔ ہن میں اپنی جان دی قربانی ڈے کے اپنے خون نال رب دے اُون عہد تے مہر لاوٹ والا ہاں جیرھا لوکیں دے گناہیں دی معافی واسطے ہے۔ تُناں میڈی یادگاری واسطے ہمیشہ ایہا رسم منیندے رہ ونچا ہے! پر ڈیکھو جیرھا شخص میگوں پکڑواوٹ والا ہے او میڈے کٹھے کھاٹا کھندا پیٹھے۔ جیویں میڈے بارے کلام الہی وچ لکھیا لاتھے، میں رہبر انسانیت ونجٹا تاں ضرور ہے، پر افسوس ہے اُون شخص تے جیندے ذریعے میگوں پکڑیا ویسی۔“ ایہ سُن کے حواری ہک پے کئوں ایہ چُجھن لگ پئے: ”گون ساڈے وچوں ایہ کم کریسی؟“

ایندے بعد انہیں ساریں مل کے زبور شریف دین کجھ سورتیں دی قرأت نال تلاوت کیتی اتے ول اُٹھو ریٹون والی پہاڑی تے لگے گئے۔

بے شک دُوجھیں دی خاطر جان تک ڈے ڈیوٹ آسان کینا ہا، پر حضرت عیسیٰ رب دی رضا تے راضی رہے۔

حضرت عیسیٰ انہیں ڈبھاڑیں دے معمول مطابق شہر کنوں نکل کے حواریں دے نال زیتون والی پہاڑی تے لگے گے۔ اٹھاں پہنچ کے حواریں کوں فرمایوئے: ”دعا منگدے رہ ونجوتاں جو رب دے امتحان وچ فیل نہ تھیووا!“

ایندے بعد او ذرا اگوں تے ونج کے سجدے وچ ڈھہ پئے اتے ایہ دعا منگیوئے: ”میڈا رحمن و رحیم ربا! جے مناسب ہووے، تاں موت دا ایہ پیالہ میں کنوں دور کر ڈے! ول وی میں چاہندا ایہو ہاں جو جیویں تیڈی رضا ہے اوویں تھیوے۔“ ہیں دورانِ ہک فرشتے آ کے حضرت عیسیٰ دی ہمت بدھائی۔ حضرت عیسیٰ بے چین تھی گے۔ ول مزید جوش نال دعا منگن پئے گے۔ انہیں داپسینہ خون دے قطرین وانگوں زمین تے ڈھن پئے گیا۔ جیرھے ویلے حضرت عیسیٰ دعا منگ کے حواریں دے کولھ واپس آئے، تاں او ڈگھ نال ندھال تھی کے سمجھ گئے ہن۔ انہیں کوں فرمایوئے: ”تساں ستے کیوں پئے ہوئے؟ اٹھو اتے دعا منگدے رہ ونجوتاں جو رب دے امتحان وچ فیل نہ تھیووا!“

حضرت عیسیٰ اجاں ایہے گا لھیں کریندے پئے ہن، تاں یہودہ سامنے آگیا جیرھا بارھاں خاص حواریں وچوں ہا۔ اوندے نال بہوں سارے بے لوک وی ہن جیرھے ڈانگاں اتے تلواراں چاتی ودے ہن۔ انہیں کوں وڈے یہودی مذہبی رہنماویں اتے بزرگانِ دین بھیجا ہا۔ یہودہ انہیں لوکیں کوں ایہ سمجھا ڈتا ہا: ”جیرھے شخص دایں ہتھ چٹاں، اوبو عیسیٰ ہو سے وے۔ ہو کوں پکڑ گھنا ہے!“ یہودہ سدھا حضرت عیسیٰ دے کولھ آیا اتے ایہ ابدیں ہوئیں انہیں دا ہتھ چمیس: ”مرشد! السلام علیکم!“ حضرت عیسیٰ فرمایا: ”یار! جیرھے کم واسطے توں آئیں، ہو کوں کر گھن!“ اتنی دیر وچ پکڑن والے پہنچ گئے اتے انہیں حضرت عیسیٰ کوں پکڑ گھدا۔ ہک حواری اپنی تلوار میان وچوں کڈھی اتے ساریں کنوں وڈے مذہبی رہنما دے غلام کوں ماری، تاں اوند کن کپیا گیا۔ حضرت عیسیٰ اوں حواری کوں فرمایا: ”تلوار کوں میان وچ رکھ! کیوں جو تلوار چلاؤن والے، تلوار نال ای مردے رہن۔ تیگوں پٹا کینی! جے میں چاہاں تاں میڈا رب میڈی خاطر بارھاں پلٹن کنوں وی زیادہ فرشتے ہئیں بھیج ڈیسی۔ پر ایں طرح کلامِ الہی وچ لکھیاں ہویاں او گا لھیں کیویں پوریاں تھیں جنہیں دا پورا تھیوٹ ضروری ہے؟“

حضرت عیسیٰ انہیں بہوں سارے لوکیں کوں جیرھے انہیں کوں پکڑن واسطے آئے ہن فرمایا: ”میکوں پکڑن واسطے تِساں ڈانگاں اتے تلواراں ایویں چا کے آگے وے جیویں میں کوئی اشتہاری مجرم ہوواں۔ میں روزانہ تہاڈے سامنے بیٹ المقدس وچ بہہ کے تبلیغ نہیں کریںدا رہ گیا؟ اوں ویلے تاں تِساں میکوں نہیں پکڑیا۔ ہن ایہ سب کجھ ایں واسطے تھیندا پئے تاں جو انبیاء دی معرفت کلامِ الہی وچ جو کجھ لکھیا لاتھے اوپورا تھیوے۔“

ہیں دوران سارے حواری حضرت عیسیٰ کوں کٹھا چھوڑ کے بھج گئے۔

ایندے بعد حضرت عیسیٰ کوں پکڑن والے انہیں کوں ساریں کنوں وڈے مذہبی رہنما قیاس دے کوہ اوندے دیوان خانے وچ گھن گئے۔ اٹھاں وڈے وڈے علمائے دین اتے بزرگانِ دین جمع تھے پیٹھے ہن۔ اڈو حضرت عیسیٰ دے پچھو پچھو کجھ فاصلے تے حضرت صفوان وی قیاس دے دیوان خانے تئیں آگے اتے احاطے وچ داخل تھی کے ایں معاملے دا نتیجہ پچھن واسطے اٹھو دے محافظین نال بہہ تھے۔ اڈو دیوان خانے دے اندر قیاس دے نال شرعی عدالت دے باقی ججین اتے وڈے مذہبی رہنما وی وڈی کوشش کیتی جو حضرت عیسیٰ دے خلاف جھوٹے گواہ پیش کر کے انہیں تے واجب القتل ہووَن دا فتویٰ صادر کرن۔ کئی جھوٹے گواہ پیش کیتے گئے، پر شرعی عدالت کوں حضرت عیسیٰ دے خلاف کوئی ثبوت نہ ملیا۔ آخر کار ڈو ایجے گواہ آندے گئے جنہیں آکھیا: ”ایں شخص آکھیا ہا میں بیٹ المقدس کوں ڈھہا سگداں اتے ترائے ڈینہہ وچ ولا بنا وی سگداں۔“ ”ایہ سُن کے قیاس اٹھی کھڑا تھیا اتے حضرت عیسیٰ کوں آکھیس: ”ایہ تیدے خلاف کیا کھڑے اہدن؟ کیا تُوں اپنی صفائی وچ کجھ آکھن چاہندیں؟“ پر حضرت عیسیٰ خاموش رہ گئے۔ قیاس ولا آکھیا: ”تیکوں قسم ہے حی و قیوم دی، جے تُوں رب العزت دا حبیب، نائبِ کبریا ہتیں، تاں ساگوں ڈسا ڈے؟“ حضرت عیسیٰ فرمایا: ”ایہ تاں تِساں خود ای آکھ ڈتے۔ میں تہا کوں ایہ وی ڈسا ڈیوَن چاہنداں جو آوَن والے وقت وچ تِساں میں رہبرِ انسانیت کوں نائبِ کبریا دی حیثیت نال قادرِ مطلق دے قُرب وچ ڈیکھسو اتے ول اوندی طرفوں وڈے اختیار نال بدلیں تے واپس اندا ہویا ڈیکھسو۔“ ”ایہ سُن کے قیاس غصے نال اپنا گریبان چاک چا کیتا اتے باقی ججین کوں مخاطب کریںدیں ہوئیں اچی اواز نال آکھیس: ”سُندے پئے وے، ایہ کیویں کفر کھڑا بکدے؟ ہن گواہیں دی کوئی ضرورت نہیں۔ تِساں ڈساؤ! ہن تہاڈا کیا خیال ہے؟“ انہیں آکھیا: ”ایہ سزائے موت دا مستحق ہے۔“

ایندے بعد انہیں حضرت عیسیٰ دے موہہ تے ٹھکاں ماریاں، نکھیں ماریاں اتے نکھائیں انہیں گوں چاٹاں مار کے اکھیا: ”نائبِ کبریا! ذرا اپنے علم نال ایہ تاں ڈسا، تیگوں کیں ماریے؟“

رات تقریباً اتھائیں شرعی عدالت وچ گزر گئی۔ ول سویرے سویرے سارے وڈے یہودی مذہبی رہنماویں اتے بزرگانِ دین آپس وچ صلاح مشورہ کیتا جو حضرت عیسیٰ گوں سزائے موت کیویں ڈوائی وئجے۔ ہیں واسطے انہیں حضرت عیسیٰ گوں بدھوا کے رومی گورنر پلاطس دے حوالے وئج کیتونے۔ حضرت عیسیٰ گوں رومی گورنر پلاطس دے سامنے پیش کیتا گیا۔ گورنر انہیں کئوں پچھیا: ”توں یہودین دا بادشاہ ہئیں؟“ حضرت عیسیٰ فرمایا: ”ایہ تاں تئساں خود پنے اہدے وے۔“ پر جیرھے ویلے اٹھاں وڈے مذہبی رہنما اتے بزرگانِ دین انہیں تے کئی الزام لاوٹ لگ پئے، تاں حضرت عیسیٰ چپ کیتی کھڑے رہ گے۔ ایہ ڈیکھ کے پلاطس انہیں گوں اکھیا: ”توں سُندا کے نوہیں کھڑا، ایہ تیڈے خلاف کتنی گالھیں کھڑے کریندن؟“ ول وی حضرت عیسیٰ چپ کیتی کھڑے رہ گے۔ گورنر گوں ایہ ڈیکھ کے ڈاڈھا تعجب تھیا۔

پلاطس دا ایہ دستور ہا جو او بنی اسرائیل دی قربانی والی عید تے ہک قیدی رہا کر ڈیندا ہا جیندی رہائی واسطے لوک درخواست کریندے ہن۔ اوں ویلے جیل وچ ہک قیدی ہا جیرھا عیسیٰ برَباس دے ناں نال مشہور ہا۔ بس جیرھے ویلے عوام قیدی دی رہائی واسطے کٹھی تھی گئی تاں پلاطس انہیں کئوں پچھیا: ”میں تہاڈی خاطر کیرھے عیسیٰ گوں چھوڑ ڈیواں؟ جیکوں ’برَباس‘ سڈیا ویندے یا جیکوں ’نائبِ کبریا‘ سڈیا ویندے؟“ دراصل پلاطس چنگی طرح چاٹا ہا جو یہودین دے وڈئیں محض بُغض دی بنا تے حضرت عیسیٰ گوں پکڑ کے اوندے حوالے آن کیتے۔ جیرھے ویلے پلاطس ایں مقدمے دا فیصلہ کرن واسطے عدالت دی گرسی تے بیٹھا، تاں اوندی ڈال دا پیغام آگیا: ”ایں نیک شخص دے خلاف کجھ نہ کریں کیوں جو رات میں ایندے بارے وچ اذیت ناک خواب ڈٹھے۔“ پر وڈے مذہبی رہنماویں اتے بزرگانِ دین عوام گوں بھڑکایا: ”تئساں پلاطس گوں درخواست کرو جو ’عیسیٰ برَباس‘ گوں چھوڑ ڈے اتے ڈوجھے عیسیٰ گوں مار گھت۔“ ول جیرھے ویلے گورنر پلاطس عوام کئوں پچھیا: ”انہیں ڈہائیں وچوں کیرھے گوں میں تہاڈی خاطر چھوڑ ڈیواں؟“ تاں عوام اکھن لگ پئے: ”برَباس! برَباس!“ ایہ سُن کے پلاطس عوام کئوں پچھیا: ”تاں ول میں ایں عیسیٰ دا کیا کراں جیکوں ’نائبِ کبریا‘ سڈیا ویندے؟“ انہیں سارنیں مل کے جواب ڈتا: ”ایکوں سولی تے چڑھا ڈیو!“

مار گھٹو ایکوں! پلاطس آکھیا: ”کیوں؟ ایں کیا جرم کیتے؟“ پر لوک زیادہ زور شور نال آکھن لگ پئے: ”سزائے موت ڈیوو ایکوں! مار گھٹو ایکوں!“ جیرھے ویلے پلاطس کون محسوس تھیا جو ہن کجھ نہیں تھی سگدا، بلکہ الٹا ہنگامہ تھیندا ویندے، تاں اوں پاٹی چا کے عوام دے سامنے اپنے ہتھ دھوتے جیندا مطلب بیان کریںدیں ہوئیں اوں آکھیا: ”ایں بے گناہ شخص دی موت دا ذمے دار میں کینا ہوساں، ایہ تہاڈی ذمے داری ہوسی۔“ تاں عوام جواب ڈتا: ”اینڈے خون دے ذمے دار اسناں اتے ساڈی آل اولاد ہوسی۔“ تاں پلاطس عوام دی خواہش دے مطابق برہاس کون رہا کر ڈتا اتے حضرت عیسیٰ کون کوڑے مروا کے سپاہیں دے حوالے کر ڈتس تاں جو انہیں کون سولی تے چڑھا ڈتا ونجے۔

ول رومی فوجی، حضرت عیسیٰ کون گورنر دے قلعے وچ گھن گے۔ اٹھاں ساری پلٹن انہیں دے آسے پاسے جمع تھی گئی۔ ول فوجیں، حضرت عیسیٰ دے کپڑے لہا کے اپنا ہک رتا جھاں جبہ انہیں کون پوا ڈتا۔ کنڈیں والیں لڑیں داتا ج بٹا کے انہیں دے سرتے رکھ ڈتوئے اتے انہیں دے سچے ہتھ وچ ہک بینت بطور عصا پکڑوا ڈتوئے۔ ول انہیں دے اگو جھک جھک کے مذاقاں کریںدیں ہوئیں آکھوئے: ”یہودیں دا بادشاہ! زندہ باد!“ ول فوجیں انہیں تے ٹھکاں ماریاں اتے اوہو بینت چا کے حضرت عیسیٰ دے سرتے مارن لگ پئے۔ جیرھے ویلے فوجیں، حضرت عیسیٰ تے چاگھاں مذاقاں بنا گھدیاں تاں او رتا جھاں جبہ لہا کے ولا انھانیں دے کپڑے پوا ڈتوئے۔ ول فوجی انہیں کون سولی چڑھاوٹ واسطے قلعے کئوں باہر گھن گے۔

جیرھے ویلے مقتل گاہ والے پاسے روانہ تھے، تاں ویندیں ویندیں رستے وچ رومی فوجیں ہک شخص کون پکڑ گھداتاں جو حضرت عیسیٰ دی سولی چاتی چلے۔ اوں شخص داناں شمعون ہا اتے او قیروان شہر دا رہن والا ہا۔ ول اوں جاہ تے ونج پھنچے جیکوں جلیجتا یعنی ”کھوپڑیں والا مقام“ سڈیا ویندے۔ اٹھاں انہیں حضرت عیسیٰ کون ایجا آب انگور پلاوٹ دی کوشش کیتی جیندے وچ درد کون گھٹ کرن واسطے کوئی شے ملی ہوئی ہئی۔ پر حضرت عیسیٰ اوکوں چکھن دے بعد ولا نہ پیتا۔ ول فوجیں حضرت عیسیٰ کون سولی تے چڑھا ڈتا اتے انہیں دے کپڑے قرعہ اندازی کر کے آپس وچ تقسیم کر گھوئے۔ اینڈے بعد اٹھانیں بہہ کے رکھوالی کریںدے رہ گے۔ انہیں ہک تختی تے ”یہودیں

دا بادشاہ عیسیٰ لکھ کے حضرت عیسیٰ دے سر دے اُتو لا کھڑائی ہئی۔ ایہا فردِ مجرم حضرت عیسیٰ تے عائد کیتی گئی ہئی۔ ول انہیں دے نزدیک ہک باغی گوں سچے پاسے والی سولی تے اتے دُوجھے گوں کھپے پاسے والی سولی تے چڑھا دُٹا گیا۔ اُتھو گزرلے والے اکثر لوک سر ہلا ہلا کے حضرت عیسیٰ گوں طعنے مریندے ہن۔ کئی اہدے ہن: ”واہ! تُوں تاں دعویٰ کریندا ہاویں: ’بیت المقدس گوں دُھہا کے ترانے دُہاڑیں وچ یں ولا بٹا کھڑیاں۔‘ ہُن اپنے آپ گوں بچا؟ جے تُوں حبیبِ خدا ہئیں تاں سولی کئوں تلے لہ آ؟“ ایویں وڈے مذہبی رہنما، بزرگانِ دین اتے علمائے دین، حضرت عیسیٰ گوں طعنے مریندے ہن: ”ایہ ہئیں گوں تاں بچیندا رہ گے، اپنے آپ گوں نہیں بچا سگدا؟ جے ایہ ساڈا بادشاہ ہے تاں سولی کئوں تلے لہ آوے۔ اسناں ایندے اُتے ایمان گھن آوسوں۔ ایں رب تے بھروسا کیتے۔ جے ایہ رب دا پیارا ہے، تاں رب ہُن ایکوں بچا گھنے کیوں جو ایں اکھیاں: ’میں حبیبِ خدا ہاں۔‘“

دُوجھے مجرم جیرھے سولی تے چڑھے کھڑے ہن، انہیں وچوں ہک حضرت عیسیٰ گوں طعنے مریندیں ہوئیں اکھیا: ”جے تُوں نائبِ کبریا ہئیں، تاں اپنے آپ گوں اتے ساکوں وی بچا گھن!“

پر دُوجھے مجرم اُون پہلے گوں اکھیا: ”تیکوں خُوفِ خدا کینی؟ تُوں وی تاں اُوبا سزا چاتی کھڑیں۔ اسناں تے اپنے مجرم دی سزا پیندے پئے ہن۔ ساڈی سزائے موت تاں واجب ہے، پر ایں آدمی تاں کوئی مجرم نہیں کیتا۔“ ول اُون دُوجھے مجرم اکھیا: ”حضرت عیسیٰ! جیرھے ویلے تئیں اپنی بادشاہی وچ پہنچو تاں میکوں یاد فرما ہے۔“

سولی تے حضرت عیسیٰ دی جیرھی کر بناک حالت ہئی اُون منظر گوں دُکھ دی تاب سمجھ وچ وی نہ رہ گئی۔

حضرت عیسیٰ کلامِ اللہ دی تکمیل اتے رضائے الہی گوں پورا کرن دی خاطر سب کج برداشت کر کے اپنی جان قربان کر دُٹی۔

ترانے وچے دے قریب حضرت عیسیٰ اُچی اواز نال زبور شریف دی تلاوت کریندیں ہوئیں اکھیا: ”ایلی! ایلی! لاماہ عزبتانی؟“ جیندا مطلب ہے ”میڈا ربا! میڈا ربا! میکوں کلھا کیرھی وجہ کئوں چھوڑ دُٹی؟“ ایہ سُن کے اُتھاں

موجود لوکیں وچوں کجھ ہک بے کون اکھن لگ پئے: ”سُنو! او حضرت الیاس کون پیا سہیندے۔“ ہوں ویلے انہیں وچوں ہک شخص درکدا ہویا گیا اتے فوم جہیں ہک شے کون عام جہیں آب انگور وچوں بوڑ آیا۔ ول اوکوں ہک کانے دے سرے وچ بوڑ کے حضرت عیسیٰ کون چوسن واسطے ڈٹس۔ باقی لوکیں اُون شخص کون آکھیا: ”ذرا صبر کر! ڈیکھو تال سہی جو حضرت الیاس ایگوں بچاؤن واسطے اندن یا کینا۔“ حضرت عیسیٰ ہک دفعہ ولا اُچی آواز نال فریاد کیتی اتے انتقال فرما گئے۔

پر انتقال فرماؤن کئوں پہلے انہیں اپنے قاتلیں واسطے دعائے مغفرت فرمائی اتے نال والی سولی تے ٹنگئے ہوئے اُون باغی کون جیرھا آپ دے نائب کبریا ہوؤن تے ایمان گھن آیا ہا، اپنے نال جنت الفردوس وچ ہوؤن دی خوشخبری سُنائی۔

حضرت عیسیٰ فرمایا: ”میڈا رحمن و رحیم ربا! انہیں لوکیں کون معاف کر ڈے کیوں جو ایہ نہیں چاندے جو کیا پنے کریندن۔“ ایندے بعد ایمان گھن آؤن والے باغی دے پاسے مڑ کے فرمایونے: ”اج ای تون میڈے نال جنت الفردوس وچ ہو سیں۔“

حضرت عیسیٰ جیرھے دل افروز انداز نال اپنی جان ڈٹی، اوندے اندازہ ایس گالھ کئوں لایا ونج سگدے جو فوجی صوبیدار جہاں سخت دل انسان وی جیرھا ہزاریں لوکیں کون سولی تے چڑھوا چکا ہا، بے اختیار اُچی آواز نال بول پیا: ”بے شک ایہ شخص نیک آدمی ہا!“

حضرت عیسیٰ دا ولا زندہ تھی و نچن

زندہ نلزیں یا مجریں تے پہرے پلھاؤن تال سمجھ وچ اندے جو متاں فرار تھی و نچن، پر کڈاپیں مردیں تے وی پہرے پلھائے گئے؟ لگدے جو حضرت عیسیٰ کون سولی چڑھاؤن دے ذمے دار لوکیں دے دل وچ ایہ خدشہ ہا جو ایہ شخص کہیں معاملے وچ وی عام مجریں وانگوں نہیں، بلکہ ایہ حیرت انگیز قوت دا مالک ہے۔ ایہ مردیں کون زندہ کریندے گئے۔ لہذا ایہ ممکن ہے جو جیرھا کجھ ایس اپنے بارے وچ آکھیا ہا: ”مرن دے بعد تریجھے ڈینہہ میں ولا زندہ تھی ویساں۔“ لکھائیں او سچ نہ تھی ونچے۔

اگلے ڈینہ یعنی چھن چھن دے مُبارک ڈینہ وڈے مذہبی رہنما اتے فریسی فرقے دے علماء گٹھے تھی کے پلاٹس دے کولھ گے اتے اکھن لگ پئے: ”سنیں! ساکوں یاد ہے، ایہ دھوکے باز اداہا میں تریجھے ڈینہ ولا زندہ تھی ویساں۔“ ایس واسطے اسان درخواست کریںدے ہن جو ترائے ڈینہ تئیں ایندی قبر دی نگہبانی کیتی ونجے، نہ تاں تھی سگدے جو ایندے پیر وکار ایندی لاش چوری کڈھ وئجن اتے عوام وچ مشہور کر ڈیون جو ’ڈیکھ گھنوا! او اپنے وعدے دے مطابق ولا زندہ تھی گے۔‘ جے ایویں تھی گیا تاں ایہ بعد والا فریب پہلے والے فریب کئوں وی بدتر ہوسی۔“ پلاٹس آکھیا: ”پہرے دار تہاڈے کولھ ہن پئے۔ انہیں کوں اپنے نال گھن وئجو اتے جتنا تھی سگے قبر دی نگہبانی کرو! ول او اٹھو روانہ تھی پئے، قبر تے آ کے قبر دے مونہہ تے لاتھے ہوئے پتھر دے پڑتے مہر لایونے اتے پہریداریں کوں نگرانی تے کھڑا ڈتوئے۔“

بھلا زندگی داما لک وی موت دے قبضے وچ رہ سگدا ہا؟

چھن چھن دا مُبارک ڈینہ گزرن ڈے بعد اتوار سویرے سویرے مجدہ والی مریم اتے ڈوجھی مریم اؤں غار تے ول آیاں جیندے وچ حضرت عیسیٰ دی میت دفن کیتی گئی ہئی۔ اٹھاں یکدم زلزلہ آگیا۔ اللہ سنیں دی طرفوں اسمان کئوں ہک فرشتہ اُتھائیں آن لٹھا اتے غار دے مونہہ والے پتھر دے پڑکوں ہٹا کے اوندے اُتے چڑھ بیٹھا۔ اوندی شکل نورانی اتے پوشاک چٹی کھیر چمکدار ہئی۔ ایہ ڈیکھ کے اٹھاں پہرے تے کھڑے ہوئے فوجیں دے ساہ سک گے۔ فرشتے انہیں عورتیں کوں آکھیا: ”ڈرو نہ! میکوں پتا ہے پیا جو تئیں عیسیٰ دی لاش ڈکھن آیاں ہوئے جیکوں سولی چڑھا ڈتا گیا ہا۔ اوندی لاش اٹھاں کینی کیوں جو او اپنے قول دے مطابق زندہ تھی کے اٹھوں لگا گے۔ آؤ! او جاہ ڈیکھ گھنو جتھاں اوندی لاش رکھی گئی ہئی۔ ہن تئیں جلدی نال وئج کے اوندے حواریں کوں ڈساؤ جو ’او زندہ تھی گے اتے تئیں کئوں پہلے جلیل علاقے وچ لگا ویسی۔ تئیں اؤکوں اُتھائیں وئج ڈیکھسو۔‘ جیرھا کجھ میں تہا کوں ڈسنے ایکوں یاد رکھا ہے۔“

او عورتاں پہلے تاں ڈریاں کھڑیاں ہن، جیرھے ویلے ایہ گالھیں سٹیونے تاں ہوں خوش تھی پیاں۔ ایندے بعد حواریں کوں ایہ خبر سٹاؤن واسطے جیویں جو او غار وچوں نکل کے تیزی نال روانہ تھیاں، تاں یکدم حضرت عیسیٰ انہیں دے ابو آگے اتے فرمایونے: ”السّلام علیکم!“ ایہ ڈیکھ کے عورتاں آپ دے قدیں وچ ڈھہ پیاں اتے پیر پکڑ

گھدوئے۔ ول حضرت عیسیٰ فرمایا: ”گھراؤ نہ! ونچو! میڈے حواریں گوں آکھو او جلیل دے علاقے دو لگے ونچن۔
میکوں اتھانیں ڈیکھسن۔“

حضرت عیسیٰ دے ولا زندہ تھی ونچن دی خبر جنگل دی بھا وانگو چارے پاسے کھنڈ لگئی۔ جیرھے ویلے یہودی علماء تک ایہ گالھ پہنچی، تاں انہیں ایں گالھ گوں رد کرن دے بارے وچ پروگرام بنا گھدا۔

جیرھے ویلے او عورتاں واپس ویندیاں پیاں ہن، ہوں ویلے کجھ پھرے داروی شہر دو روانہ تھی پئے تاں جو وڈے یہودی مذہبی رہنماویں گوں ایہ واقعہ ونچ سٹاون۔ وڈے یہودی مذہبی رہنماویں ایہ سٹ کے بزرگان دین دے نال صلاح مشورہ کیتا۔ ول قبر تے پھرا ڈیوٹن والئیں گوں ڈھیر سارے پیسے ڈے کے ایہ سکھایونے: ”تُساں اکھاہے: ’رات گوں جیرھے ویلے ساگوں نندر آگئی ہے، تاں ایندے پیروکار آکے ایندی لاش چوری کڈھ گین۔‘ ایہ فکر نہ کراہے جو گورنر تھاکوں کجھ آکھسی۔ اوکوں اتساں آپ سمجھا ڈیسوں۔“

پھرے دار رشوت گھدی کھڑے ہن، ہیں واسطے لوکیں گوں انہیں اوہو کجھ آکھیا جیرھا کجھ انہیں گوں سکھایا گیا ہا۔ ایہ جھوٹی گالھ یہودیں وچ اچ تئیں مشہور ہے۔

جے حضرت عیسیٰ دے زندہ تھی ونچن دی خبر جھوٹی ہوندى، تاں چند ڈینہہ دے بعد ایندا ذکر ای گوئی نہ کرے ہا۔

حقیقتاً رب العزت انہیں گوں ولا زندہ کر ڈتا اتے او چالیہہ ڈیہاڑیں تئیں مختلف طریقین نال اپنے حواریں تے ظاہر تھیندے رہ گئے اتے انہیں گوں رب دی حاکمیت اعلیٰ قائم تھیون دے بارے سمجھیندے رہ گئے۔ ایں طرح انہیں ہوں ساریں موقعیں تے ایہ ثابت کر ڈتا جو او زندہ ہن۔

ایں کٹوں کتھانیں ایہ نہ سمجھ گھدا ونچے جو انہیں دا دیدار صرف 11 لوکیں گوں نصیب تھیا، بلکہ ایندے بعد حضرت عیسیٰ پنج سو کٹوں وی زیادہ مومنین گوں دکھالی ڈتی۔

چالیہہ ڈینہہ تئیں اپنے پیروکاریں گوں نظر آون دے بعد حضرت عیسیٰ انہیں گوں فرمایا: ”فی الحال یروشلم شہر کٹوں باہر نہ ونچاہے، بلکہ رب دے اوں وعدے دے پورا تھیون دا انتظار کراہے جیندے بارے وچ میں تھاکوں پہلے ڈسا ڈتا ہا۔ اوندے مطابق تُساں ہن تھوڑے ڈیہاڑیں دے بعد قدرت الہی نال رنکے ویسو۔“

ایندا مطلب ایہ گینا ہا جو حضرت عیسیٰ دے نزول تک او لوک ہتھ تے ہتھ رکھ کے پٹھے رہن، بلکہ انہیں
 گوں فرمایونے: ”اسمان اتے زمین دا سارا اختیار رب میکوں ڈے ڈتے۔ لہذا اُنساں ونج کے سارنیں قوین وچ تبلیغ
 کروتاں جو او میڈے اُتے ایمان گھن آون! ول انہیں گوں رحمن و رحیم رب، اوندے ازلی حبیب یعنی میڈے
 اتے اوندی قدرت کیتے وقف کرن واسطے پاٹی وچ جُبی ڈے کے رنگِ الہی وچ رنگو! انہیں گوں ہدایت کرو جو او انہیں
 سارنیں ڳالھیں تے عمل کرن جنہیں دایں تھاکوں حکم ڈتے! یاد رکھا ہے جو یں قیامت تیں ہمیشہ تھاپڈے نال ہاں
 پیا!“

تمت بالخیر